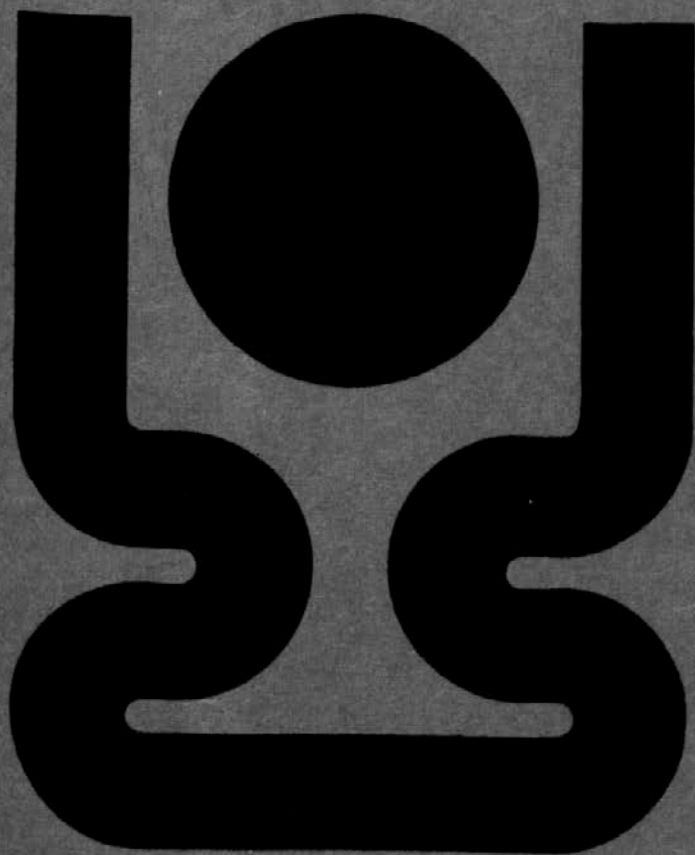

MISLI

LETO XXII.

JUNIJ, 1973

ŠTEVILKA 6

**"LJUBITE SE
MED SEBOJ,
KAKOR SEM
VAS JAZ LJUBIL"**

(Jan 15, 12)

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJU

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

- Mir na zemlji (ob desetletnici okrožnice) — stran 145
Karel Mauser o junijskih Spominskih dnevih — stran 146 in 150
Zalostinka brez naslova — Jeremija Kalin — stran 147
Moj brat (črtica) — P. Bazilij — stran 148
Pri božji ljubezni — škof dr. Stanislav Lenič — stran 151
Dežela med Gorjanci in Kolpo — stran 153
Kratek odlomek iz knjige "V Sibilinem vetru" — Alojz Rebula — stran 155
P. Bazilij spet tipka — stran 156
Izpod Triglava — stran 158
Apostolska dela — razlaga p. Bernard — stran 160
Metric Conversion — Janez Primožič — stran 162
Enaka zdravila — cena različna — Anže — stran 163
Anketa med maturanti — stran 164
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 164
Naše nabirke — stran 166
Tu je odgovor — stran 167
Izpod sydneyjskih stolpov — stran 168
Z vseh vetrov — stran 170
Kotiček naših malih — stran 172
Križem avstralske Slovenije — stran 173

NAROČI IN BERI!

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI —
Krasna knjiga o Baragovem češčencu Matere božje.
Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — Cena en dolar
in pol. Imamo le nekaj izvodov. Doma so že pošli.

KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in na-
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en
dolar.

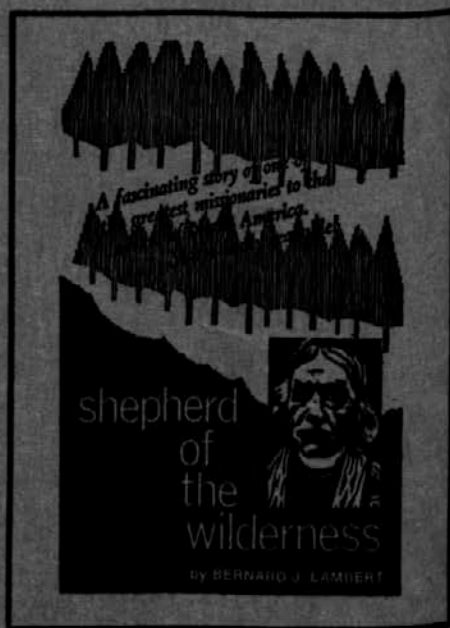
V Argentini je Baragovo misijonišče izdalo novo knji-
go: Življenjepiš velikega Slovenca — skopljsanskega ško-
fa, božjega služabnika JANEZA GNIDOVCA. 227 strani,
s številnimi slikami. Spisal Alojzij Gerzinič. Cena
vezani knjigi \$2.50, broširani \$2.—.

Iz Kanade pa je došel prvi del življenjepišnega ro-
mana o škofu Frideriku Baragu: LE ENO JE POTREB-
NO. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Iz ZDA smo prejeli novo pošiljko BELE KNJIGE,
ki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do
maja 1945 ter vsebuje okrog 10.000 imen v tem od-
dobju pobitih Slovencev ter vrnencev iz Vetrinja. Cena
pet dolarjev.

oOo

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepišno
povest o Frideriku Baragu je napisal Američanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

Mir na zemlji

ZE V PREJSNJI ŠTEVILKI smo mimogrede na kratko omenili desetletnico znamenite okrožnice **MIR NA ZEMLJI**, ki jo je 11. aprila 1963 podpisal in podaril vsemu človeštvu, hrepenečemu po miru, papež Janez XXIII. Nič ne bo napak, če se z nekaj več vrsticami pomudimo pri njej.

Napisali smo zadnjič, da je okrožnica vzbudila velik odmev med vsemi ljudi dobre volje in zarezala marsikatero brazdo za boljše mednarodne odnose in trajnejše pogoje miru. Toda odmev je vendarle samo odmev, ki se izgubi, pa naj bo še tako silen. In nova brazda je le samo skromen začetek, ki še dolgo ne pomeni zorane njive, kaj šele setve in žetve... Res pa je takrat pred desetimi leti ves svet priznal, da je okrožnica lepo branje in da bi bilo nekaj čudovitega za človeštvo, če bi bile uresničene vse papeževe ideje. Žal je v mnogih primerih, tako v mednarodnih sporih kot na brezmejnem polju socialnih krivic, ostalo samo pri obudovanju.

Mnogi so iskali vzroke, čemu je papež Janez Dobri to svojo okrožnico napisal. Različne stvari ugibajo še danes. Nekateri pravijo, da mu je dalo začetno misel nevarno soočenje Amerike in Rusije v oktobru 1962 z ozirom na Kubo, če se tega mednarodnega incidenta bravci še spominjate. Takrat je res ves svet napeto čakal, kaj bo izbruhnilo naslednjo uro in morda porinilo vse človeštvo v novo svetovno vojno viхро. Drugi so mnenja, da ga je k izdajanju okrožnice prisilil kritičizem nekaterih, češ da njegova okrožnica **MATI IN UČITELJICA** v letu 1961 ni dovolj poudarila svetovnega miru. Spet drugi vidijo v okrožnici **MIR NA ZEMLJI** močno poudarjeno papeževo željo, da bi z njo nekako vodil misli koncilskih očetov v tem pravcu. Dotedanji dokumenti cerkvenega zbora so menda pokazali premalo pažnje kritičnemu polju socialnih pravic in svetovnega miru.

Naj bo že kakor koli — okrožnica je izšla in vemo, da jo je papež Janez Dobri napisal z najboljšim namenom in največjo iskrenostjo, pa tudi z velikim upanjem. Nihče, tudi največji ideološki nasprotniki Cerkve, tega ne oporekajo. Dobila je večjo publiciteto kot katera koli prejšnjih papeških okrožnic. Papež sam je hotel, naj bi imela čim večji učinek in prvič je privolil, da je celo televizijska kamera smejala, kako jo je podpisoval. Bila je tudi prva papeška enciklika, ki ni bila naslovljena le na katoličane, ampak na "ljudi dobre volje" vsega sveta. Prav vsem je hotela pokazati smernice za "mir med narodi, utemeljenem v resnici, pravi, ljubezni in prostosti".

Zanimivo je, da o miru samem kot takem papež prav za prav v tej okrožnici malo govori. Ime je dobila pač — kot običajno enciklike — po svojih začetnih besedah: "Mir na zemlji", ki ga lahko dosežemo samo s tem, da "se trdno držimo reda, postavljenega od Boga". V okrožnici se papež ne izgublja v visokih in lepih govorniških besedah o miru, ki tolikokrat izzvene v prazno, pa naj bodo izgovorjene od še tako vplivne osebe. Namesto poudarjanja miru kot takega je papež raje pokazal na stvarne predpostavke, na pozitivne pogoje, ki po pravih in odkritih odnosih med posamezniki in narodi do tega miru vodijo.

Saj mir ni samo to, da po svetu ni nikjer vojskovanja: **mir je stanje, je svobodno življenje v blagostanju in brez krivic**. Spominjam se časopisov ob koncu vojne leta 1945 z debelimi napisi na prvih straneh: **MIR PO VSEM SVETU!** Kakšna ironična laž, kakšen spaček resničnega miru! Saj smo — da vzamem samo naš primer in ne omenjam drugih — Slovenci istočasno in v tednih po teh bombastičnih objavah o miru doživljali najstrasnejša kršenja osnovnih človeških pravic, smrtne kazni brez sodbe in dokazov krivde, represalije vseh vrst in posledic, zvijačno vrnitev dvanajstih

tisočev iz Vetrinja ter njih množične pokole v Kočevskem rogu in drugih krajih... Kaj so za nas pomenili tisti čudoviti in lepo zveneči napis? Grenka in vnebovpijoča dejstva so bila daleč od miru, pa četudi so po svetovnih frontah utihnile strojnice in umolknili topovi ter so prenehali zračni napadi. — Rusija danes ni v vojni, a ta mir je kaj malo vreden milijonu brezpravnih jetnikov po sibirskih taboriščih. — Dolge litanije krivic kljub navideznemu miru bi lahko našteval...

Že takoj v prvem delu nam je dal Janez Dobri najpopolnejši seznam ("up-to-date" bi rekli v angleščini) človeških pravic, ki so nujni temelj svetovnega miru. Nato nam nakaže osnovne poglede na skupno blaginjo človeštva, brez katere miru biti ne more. Posebej poudarja razmerja med državnimi skupnostmi, opozarja na nevarnost "vojaškega tekmovanja v oboroževanju", ki obenem naravno jemlje prepotrebne fondе socialnemu in ekonomskemu uspehu človeštva. Na mesto enakosti v orožju predlaga medsebojno zaupanje kot temelj miru med državami sveta. Nobene države oz. narodne skupnosti ne omenja ali napada, dasi je bil brez dvoma dobro poučen o znanih krivicah z mnogih strani — enostavno apelira na vse ljudi z dobro voljo. Tudi nauka marksizma ne imenuje, dasi je jasno, da misli tudi nanj v besedah o "zmotnem filozofskem nauku". Z ozirom nanj opozarja: to učenje je in nujno ostane zmotno — zgodovinsko gibanje, ki izvira iz njega, pa se v teku časa le spreminja, lahko celo fundamentalno. Zopet nekak klic ljudem dobre volje, tudi v nasprotnem taboru, ki s svoje strani morejo in morajo doprinesiti k svetovnemu miru! **Resnica, pravica, ljubezen in svoboda** — te predpostavke miru so temelj, ki ga je prikazal papež Janez. Te štiri dobrine, ki naj vodijo človeštvo k trajnemu miru, se kot refren ponavljajo in kot zlata nit vlečejo skozi vso okrožnico.

Kako pa se je svet v tem desetletju po izidu okrožnice razvijal? Koliko dobre volje je pokazal?

Svet se je v teh desetih letih komaj sem in tja malo oddahnil od resnične vojne in njenega uničevanja tu ali tam. Tudi danes po desetih letih je med državami in v mnogih narodih preveč napetosti, da bi bil splošni mir količkaj mogoč. Težko je priznati krivice, še težje jih je poravnati — že med posamezniki, da ne rečem med narodi ali različnimi ideologijami. Naj ena stran

napravi sto korakov, pa če jih druga noče storiti več kot par — je zaman govoriti celo o navadnem dialogu, kaj šele n. pr. o narodni spravi ali pravičnih mednarodnih odnosih.

Papež je upal, da bodo napredne in bogate dežele dale več nujne pomoči revnim deželam v razvoju. Ta up je bil izpolnjen komaj v nekaj odstotkih in zadnja leta še bolj zastaja. Prepad med bogatimi in revnimi deželami — bi skoraj mogel reči — je danes še večji kot je bil takrat.

Pri vseh številnih razgovorih o razorožitvi veselij je bilo kaj malo uspeha, ker se ena druge boje — ni torej zaupanja in verjetno upravičeno. Zmanjšanje kopičenja vojnega materiala ni bilo doseženo — ravno nasprotno: vojni izdatki so višji in še rastejo...

Atomsko orožje ni bilo prepovedano, kot je predlagal papež. Pač pa je že v oktobru 1963 prišlo do pogodbe, v kateri so ZDA, Rusija in Velika Britanija sklenile gotove omejitve glede poskusov, ker so nevarni za zdravje človeštva. Francija in Kitajska nista podpisali in te poskuse nuklearnega orožja zdaj nadaljujeta, žal kar preblizu Avstralije.

Lahko pa v tem desetletju zaznamo porast kulturnih in drugih povezav med deželami, ki so si prej bile tuje in ena drugi nedostopne. Brez dvoma to lahko dobro vpliva na odnose medsebojnega spoznavanja, razumevanja in strpnosti. Koliko taki, ki niso dobre volje in odkritih namenov, to izrabljajo v svoje zlonamerne cilje, bo pokazala bodočnost. Zgodba trojanskih konjev se žal prepogosto ponavlja v zgodovini človeštva. Včasih prav te zunanje zveze in prijateljstva tudi tako kruto zakrivajo ozadja, ki so polna krivic in preganjanj, teptanja najosnovnejših človeških pravic, ki jih papež v svoji okrožnici tako lepo našteva in ocenjuje kot temelj resničnega miru...

Brez dvoma pa je papež s svojo okrožnico uspel, da je kar veliko število ljudi po svetu, tudi nekatoličane, zainteresiral za študij in delo na polju vojne in miru. Resen študij tega važnega poglavja človeštva se je v tem desetletju resnično poglobil in razširil. Vsaj ta začetek je okrožnica prinesla. Obenem pa je vsemu svetu pokazala trezno gledanje katoliške Cerkve, ki je brez vsake omejitve sprejemljivo za "vse ljudi dobre volje". Kjer te volje ni, pa seveda še tako lepe smernice zadenejo v — prazno.

Če v nas ne bo moči za resnico stati, so Spominski dnevi brez pomena. Če v nas ni več zavesti, da je resnico treba oznanjati ne le z besedo, temveč tudi s trpljenjem, če treba, bodo Spominski dnevi brez vsebine.

Naše zdržanje mora biti vedno tako, da mrtvim ne bomo delali sramote in tako, da bodo krvniki teh žrtev dobro vedeli kako stojimo in da mrtvih nismo pozabili, čeprav jih doma skušajo zakriti s pozabo. Ne gre za maščevanje, toda pravica in resnica ne sme trpeti na rovaš tistih, ki se resnice boje in ne tistih, ki bi preteklost radi odrinili in z molkom šli preko mrtvih. Mnogo jih je, ki v srcu sicer mrtvih niso zatajili toda molk, ko bi morali za resnico spregovoriti, je znamenje šibkih ljudi.

KAREL MAUSER

ŽALOSTINKA BREZ NASLOVA

Ob junijski obletnici — slovenskim materam
tisočev sinov po grobovih
brez svečke in cvetja.

GLE DAMO v mesec — v zadnjo pričo
njih zadnje poti:
še zdaj je bled,
okrvavljen
od njih krvi,
zapuščen
kot njihova zadnja sled...

O, nismo jim stale ob poti,
da nosili bi križ mimo nas
kot Kristus ob svoji Materi,
in pili zadnjo uteho
iz naše omedlevice!

Nismo jih spremljale s prtiči,
da si obrišejo zadnjo srago —
živi mrliči —
ob našo solzo kot Veronikin prt!

Nismo jim stale ob nogah,
da nam padejo v naročje,
udarjeni v tilnik,
in nas z zadnjim poljubom
potegnejo s seboj čez pobočje
v brezno
za skupno ležišče ob smrti
kot ob rojstvu!

O matere, mučene z mučenimi,
brez njih zadnjega hipa,
ko so padli čez rob
zadnje muke
in obležali v brezna dnu
brez glasu,
kričoč le z rokami:
Mati! Mati!
kot dojenček v zibelki po prvi podojitvi:
zdaj — mrlič — v jami
po zadnji pokropitvi,
da mogli bi spati . . . spati . . . spati . . .

O, pobiti sinovi!
Mrtvi, neslišani krik!

Jokajmo, jokajmo kot vrhovi
nadjamskih trepetlik,
matere zapuščene!

Naročje spominov,
maziljenih z vsemi grenkobami sveta.
Preteklost brez bodočnosti,
nagnjene življenju čez zadnji rob
brez upanja odmevov . . .
romarice na poti k njim
skoz mrak večnournih molitev . . .

Naši vrči so polni solza —
kam naj jih postavimo?

Roke se nam treso:
ne moremo dvigniti teže.

JEREMIJA KALIN

(Iz Zbora mater "Vetrinjskega trospeva")

Moj brat

P. BAZILIJ

Nikoli ne bom pozabil tistih tihih, blagoslovljenih večerov v Tiolah, ko se je srce kljub tujini umirilo in pozabilo na prestano gorje. V cerkvi na skali se je oglasil edini zvonček, da je prijetno domače odjeknilo med visokimi smrekami. Nekje na Burgu so zateglo mukale krave. Na vso dolino je legala lahna meglena koprena in ovijala v hrib potisnjene kmetije. Kristeibach je v večernem miru močnejše zašumel po skalah proti dolini. Toda njegova pesem me ni motila, ampak uspavala.

Sleherni večer sem presedel na klopici ob križu ter gledal v okna mičnih tirolskih hišic, ki so se drugo za drugim prižigala v bregu. Kakor bi poredno mežikala, ker so prehitela zvezde na večernem nebu, ki je počasi temnelo.

Ob takih trenutkih je v meni vedno utihnil vihar, da sem se znova in znova čudil, kako je to sploh mogoče. Odkod neskončni mir daleč od rodne grude in svojih, ko me vse dni razjedajo moreči dvomi bodočnosti in krvavi vetrinjski spomini?

Da, tirolski večeri so mi vselej prinesli spokojnost.

Vselej? Ne! Eden izmed njih, večer devetega junija leta Gospodovega obiskanja tisoč devet sto potinštiridesetega me je zopet spomnilo, da je domovina daleč, daleč ...

Sedel sem kakor navadno na klopici ob križu in gledal po Kristeinu, ki se je vedno bolj pogrezal v molk noči. Poleg mene je ležala kitara. Matilda, domače dekle, je igrala, predno je stekla z bratcem domov.

Po poti iz Rieda so odjeknili koraki. Po obriših sloke postave sem že od daleč spoznal, kdo prihaja. Kozak mojih let, v ruskih vojaških hlačah in strganem tirolskem sukniču, ki je večkrat poprosil pri mojem krušnem očetu. Bil je eden tistih, ki so jih hoteli vrniti Rusom, a je srečno ušel iz peggeškega taborišča. Skrival se je v gorah — kakor sto in sto drugih — in

prihajal h kmetom po živež. Edino orožje, ki je ostalo molčečemu, vase zaprtemu fantu, je bilo bodalo, katerega ročaj je gledal izza desnega škornja.

Večkrat sva se videla pri Oberwasserlechnerju, si izmenjala pozdrave in šla vsaksebi. Gotovo je vedel, da sem begunec, kakor sem poznal tudi jaz njega. Toda vsak je imel svoje misli in čeprav sva si bila blizu po skupni usodi, so naju ločili jezik, narodnost in vera. Bil je preveč vase zaprt in nezaupljiv, da bi silil vanj.

Tudi oni večer sva se pozdravila in fant je hotel mračno mimo mene. Toda njegove oči so zagledale kitaro, ki je počivala na klopi. Zažarele so od hrepenenja in ustnice so se mu rahlo premaknile. Obstal je za trenutek, kakor bi se ne mogel prav odločiti. Morda je zgubil vero v dobre ljudi in se je bal, da bo hladno odbit.

"Ali smem?" je končno tiho poprosil v ruščini. Pokimal sem.

Takoj je pristopil in segel po kitari. Dvignil jo je rahlo, kot bi se bal, da bi jo zbolelo. Otožen smehljal mu je pričaral jamice na lica, ko je sedel poleg mene in nastavil prste na strune.

Zavzet sem ga gledal. Saj ni upal začeti. Zl je nekam v hrib na drugo stran potoka in se boril sam s seboj. Kakor bi vedel, da ga bo pesem preveč prevzela, a ne bi rad pred tujcem kazal svojih čustev.

Razumel sem ga in mu rahlo položil roko na ramena. Hvaležno me je pogledal in nato so njegovi prsti začeli živčno božati strune. Sprva nežno, da so me že prvi, komaj slišni zvoki prevzeli. Nisem še slišal tako igrati. Glasovi so se prelivali v en sam spev ranjenega srca in morda prav zato prodirali v mojo notranjost ter me odeli v mehko otožnost. Bol in hrepenenje so izražali akordi, ki so postajali vedno močnejši. Končno so zadoneli, kakor bi hoteli prevpiiti vihar krivic, ki se je tako neusmiljeno razbesnel nad Kozakom in menoj in milijoni brezdomcev.

Mir tirolskih večerov je zginjajl iz moje duše.

Tujec je pozabil, da sedim poleg njega. Zaprt je veke, izpod njih pa je začela drseti solza za solzo. Ni jih zadrževal. Polzele so po mladem, skoraj dekliškem licu, ki mu je komaj pognal prvi puh, pa ga že neusmiljeno bičajo viharji življenja. Ustnice so mu drgetale. Nič več ni

mogel obvladati böli, ki mu je divjala v prsih: žil jo je iz sebe v nežni ruski pesmi, da sem ginjen poslušal njegov čisti tenor. O daljni domovini širnih step ob tihem Donu, kjer stoji njegov dom in njegova mati zaman hodi na prag, kdaj bo zaslišala peket konjskih kopit in zagledala sina Kozaka. O grudi zemljice, ki so mu jo vzeli, o kosu domačega kruha, o šopku s sosedovega vrta...

Kje si, mir? Z vsakim jekom strun, z vsakim tonom glasu je bila v meni močnejša zavest, da sem na tujem, da ne bom v Tirolah nikoli doma. Mir je izginil, kot bi ga vzel večerni veter. V meni je zadivjal vihar tujine: v hipu so stale pred menoj vse krivice, ki spremljajo brezdomce. O, vi, od Boga samega stokrat prekleti, kdo vam je dovolil krasti domove? Kdo vam daje pravico nad našimi življenji? Rablji, rablji!...

Oni trenutek je neznanega otroka širnih ruskih step zblížal s sinom slovenske zemlje. V Kozakovo pesem se je prikradla z njegovo tudi moja usoda. Roka je tesneje objela dečkova ramena, desnica pa se je sama sprožila in poiskala njegovo.

"Hvala ti, brat!"

Umolknil je in me gledal, kakor bi se sramoval solza. Toda verjetno je opazil, da se svetijo tudi moje oči, kajti šepetaje mi je vrnil isto besedo: "Brat!..." Morda je prvič v tujini občutil, da nekdo z njim deli trpljenje.

Nato so njegovi prsti zopet poiskali strune. A zdaj nič več rahlo in obzirno. Strastno so udarili po njih. Spomini na dom so izvabili iz fantovega srca divjo kozaško pesem, v kateri je hotel zadušiti svojo bol. Zdelo se mi je, da gleda v duhu pred seboj hrzajoče konje v krvavem metežu za svobodo doma. Kot bi stal ob bregovih Dona in se čudil njegovim valovom...

"Hej, naš očka, tihi Don!

Hej, pokàj, moj tihi Don, tak kalen se vališ?
Hej, zakaj rdeč kot kri tja v dalj hitiš?..."

Pesem hrepenenja, ljubezni in sovraštva obnem, zaupanja in obupa.

"Hej, naš očka, tihi Don!..."

Poslednji akordi. Dlan je v trenutku umirila brneče strune in odrinila kitaro od sebe. Zdelo se mi je, da jo je zasovražil, ker mu je vzbudila

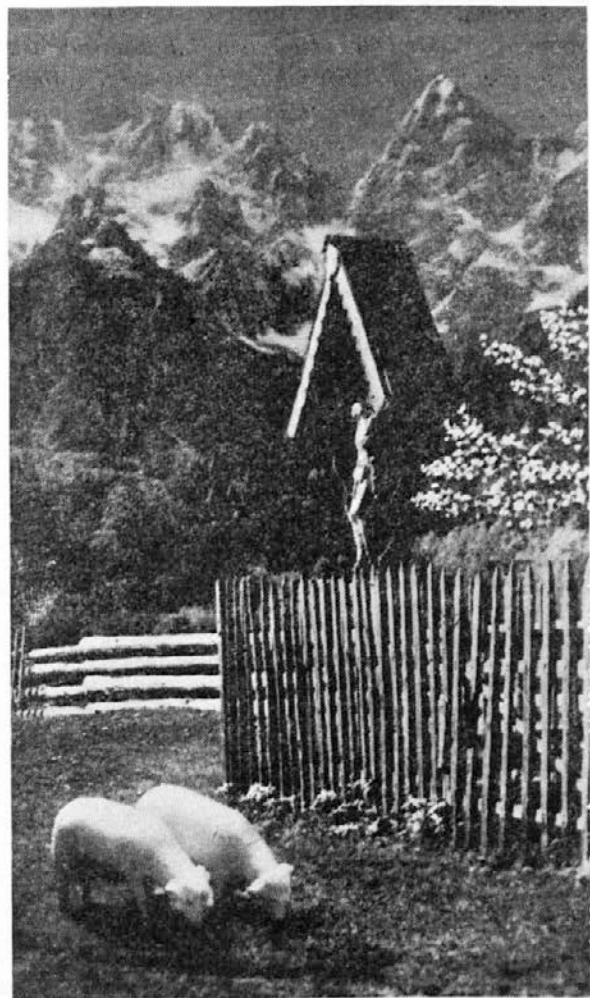
domotožje. Tudi jaz sem jo. Kozakova glava pa je kakor mrtva omahnila na prsi. Zaihtel je na glas. — — —

Ne vem več, kako dolgo sva sedela na klopi ob križu. Povedala sva si, kdo sva in od kod. Šepetala sva si o domovini, kot bi se poznala že od rane mladosti. Razumela sva se. Dečko iz ruskih step je bil prvi v tujem svetu, ki sem mu potožil svojo bol. In vem, da sem bil prvi, ki je poslušal njegovo zgodbo. Postala sva si brata.

"Bog s teboj, Vasilij!" sem se poslovil.

"Do svidanja, Vasja!" mi je v odgovor krepko stisnil desnico.

Tisti večer dolgo nisem mogel zaspati. Tujina

Motiv izpod slovenskih planin

je kot težka skala ležala na mojih prsih. Daleč, daleč nekje za gorami sem čul utripati srce domovine.

*

Naslednji večer sem Vasja zaman pričakoval: ni ga bilo v Kristein. Nikoli več. Dopoldne so bili pri nas Angleži s tankom in kamionom. Lovili so ubegle Kozake in se fantu verjetno ni zdelo varno priti.

Čez štiri dni pa sva se srečala drugje...

Z izposojenim kolesom sem se peljal v Lienz. V Thalū so me ustavili vojaki in zahtevali papirje. Star oguljen kolar mi je pomagal, da mi niso delali prevelikih sitnosti.

Ko sem zopet sedel na kolo in nadaljeval pot, je za mano privozil kamion. Sovražil sem to enakomerno brnenje in vsak vojaški avto me je spomnil brezkončnih vrst vetrinjskih transportov, ki so vozili smeh naših fantov in od skrbi zorane obraze naših mož v smrt ter bi moral z njimi skoraj tudi sam v naročje kočevskih jam...

Ognil sem se s ceste, da me je prehitel.

Kaj se morda varam? O Bog!

Nisem se motil. Na odprtem avtomobilu so med oboroženimi vojaki sedele štiri osebe. Prvi pogled mi je povedal, da je dekle Rusinja. V enem izmed moških pa sem spoznal — Vasja.

"Vasja, Vasja!..." se je utrgalo iz mene. Hitreje sem pognal kolo.

Brat me je slišal. Ozrl se je in me spoznal. Otožno se je nasmehnil, nato pa dvignil desnico in mi zamahnil v poslednji pozdrav. Vojaki so se malomarno okrenili in brez srca gledali, komu velja.

Kamion se je med ropotom oddaljeval. Mene pa je grenko stisnilo v grlu: Vasja je kriv samo to, da je Kozak. Vlečete ga rabljem, kakor tisoče naših. Kakor živino nas prodajate...

Sredi ceste sem stopil s kolesa in gledal za

avtomobilom, dokler ni izginil za ovinkom. "Do svidanja, Vasja!..."

*

Ko sem nekaj mesecev kasneje v poznem popoldnevu iz lienškega begunskega taborišča odšel proti Dölsachu, da bi pri dobrih ljudeh proposil grižljaj kruha, sem čisto slučajno obstal pred grobom. Za cestnim jarkom je bila gomila zemlje s pravoslavnim križem, zbitim na hitro roko in brez orodja. Z njega pa so nemo strmele vame razmetane ruske črke: Vasja Ivanov, VI. 1945.

Pa ne da bi...

Streslo me je. Morda je pokopan on, moj brat. Mesec se ujema. Ime prav tako, za rodbinsko ime žal nisem vedel. Če so ga peljali s kamionom in je hotel pobegniti, so za njim streljali...

Mnogo sličnih ruskih grobov je bilo ob glavni cesti in za Dravo iz tistih žalostnih dni. Prijatelji, ki so se skrivali po okolici, so na tihem pokopavali prestreljena telesa, za katere se nihče ni menil.

Sam ne vem zakaj, toda domala sem se prepričal, da stojim pred grobom svojega ruskega brata. Tistega svetlolasega Vasja, ki so ga oropali vsega in ne bo videl nikoli več svojega doma. Tudi mati ga zaman pričakuje na pragu kozaške domačije ob Donu.

Veter je zašuštel med jelšami ob cesti in zdelo se mi je, da slišim Vasjevo pesem: Hej, pokaj, moj tihi Don, tak kalen se vališ? — — —

Potem sem — ne da bi komu pravil — večkrat obiskal samotni grob ob cesti pred Dölsachom. Gomilo sem očedil plevela in jo okrasil s cvetjem. Tako lepo je bilo sedeti ob njej in poslušati v vetru spev ruskega brata. A v njegovi pesmi ni bilo več sovraštva in obupa: bilo je odpuščenje in mir.

Mir večnosti, ki ga tudi tujina vzeti ne more.

Življenje gre svojo pot, ne ustavlja se — ne zavoljo krivic, ne zavoljo smrti. Celi narodi so zginili iz zgodovine, svet je stal naprej in čas se ni ustavil. Toda na eno ne pozabimo: večnost utripa od vekomaj do vekomaj in v tej večnosti je ohranjeno vse, kar je v času izginilo in v času umrlo. Mislimo na to, ko v dubu obiskujemo prah teh, ki so bili nekoč z nami. V teharskih grobeh raste nad njimi trava in žito, po gmajnah robida in srobot, toda ta prah je poleg dobrih ljudi doma edino, kar domačo zemljo še posevčuje.

KAREL MAUSER

Pri božji ljubezni

Junij je mesec praznika Rešnjega Telesa. Tele preproste a lepe misli nam je o presveti Evharistiji povedal škof dr. Stanislav LENIČ v pridigi za začetek melbournskega kongresa.

S ŠTIRIDESETIM MEDNARODNIM EVHARISTIČNIM KONGRESOM nam je hotela Cerkev na zgovoren način pokazati, kje najdemo pravo pot v našem nemirnem času: PRI BOŽJI LJUBEZNI. Pred nas postavlja Kristusovo Rešnje Telo, Zakrament presvete Evharistije, ki je bil ustanovljen v božji ljubezni do nas pred Odršenikovo smrtjo, v dvorani zadnje večerje. V tem božjem Kruhu naj bi bilo središče našega življenja! To je, kar je apostol Pavel tako pribijal prvim kristjanom in zdaj govori tudi nam: Zastonj iščete temelja, na katerem bi mogli postaviti zgradbo svojega življenja in zgradbo boljšega sveta! Temelj je že položen in ta temelj je samo eden: naš Gospod Jezus Kristus, ki je samega sebe dal za odkupnino za nas, postal za nas človek in je hotel tudi po smrti in vstajenju ter vrnitvi v nebo ostati med nami na poseben način. V podobi Kruha ga hranimo po naših cerkvah, za nas se znova in znova daruje pri sveti maši in nam vsem je duhovna hrana, tako potrebna na dolgi poti romanja proti večni domovini.

Sveto Rešnje Telo je, pravijo nekateri, nekaj mali svet — mikrokosmos krščanstva. Vse velike resnice odsevajo iz njega in so v njem obsežene. Živo nam govori, da poleg tega materialnega sveta, na katerem živimo, ga gledamo s svojimi očmi in otipavamo s svojimi rokami, obstoja še drug, nadnaravni in božji svet. To je tisti svet, ki je naša resnična in prava domovina, proti kateremu moramo naravnati svoje zemeljske korake, če nočemo zgrešiti večnega cilja. Sveto Rešnje Telo nam dalje govori o vsemogočnem Bogu, ki je človeka tako neizmerno ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina in ga poslal na zemljo med nas, da nas je zopet dvignil za božje otroke in nas povezal v eno družino okrog Očeta. In kakor iz svojega srca si je iztrgal ta sveti Kruh, ki naj bo naša hrana, da na poti ne omagam. Zato nam govori o neskončni božji ljubezni, o božji modrosti, ki si je zamislila ta veliki zakrament, ta dar našim neumrjočim dušam. Zgovorno nam dokazuje, da tukaj na zemlji nujno potrebujemo milosti, ki jih prejemo prav preko te božje hrane, saj nam jo je Jezus Kristus sam ponudil pri zadnji večerji, ko je dejal: "To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin!..."

To veliko skrivnost je hotela Cerkev v kongresnih dneh postaviti pred nas. Da bi zaživel med nami, da bi zrastle v nas vera, upanje in ljubezen do našega Boga. Da bi radi prihajali v naše cerkve, kjer nas čaka naš Gospod Jezus Kristus, **bivajoč na skrivnostem način**

med nami. Lučka, ki utripa ob tabernaklju, nam označuje njegovo življenje, njegovo živo navzočnost. Vsak trenutek je pripravljen, da nas posluša, če smo le mi pripravljani se z njim pogovoriti od srca do srca, iz oči v oči. Kolikim svojih vernih je Kristus iz tabernaklja že obrisal solze z njih oči in jim dal novih moči za njihovo nadaljno življenjsko pot, nadaljno življenjsko borbo.

Predvsem pa je Kristus postavil ta zakrament, da bi bil živa nenehna daritev med nami, da bi se iz dneva v dan med nami in za nas daroval nebeskemu Očetu kot brezmadežno nedolžno Jagnje. Naši oltarji se vsak dan spreminjajo v goro Kalvarijo, kjer se znova in znova opravlja Kristusova daritev. To je največji dogodek slehernega dneva. Nebo in zemlja se stikata na naših oltarjih, mi pa smo povabljeni, da pristopamo in s Kristusom darujemo. Ko nam je Cerkev z zadnjim koncilom obnovila bogoslužje, je hotela posebej poudariti skrivnost svete daritve. Dala nam je sveto mašo v domačem jeziku prav zato, da bi jo vsi še bolj razumeli in bili ob oltarju še tesneje udeleženi. Da, ko se zbiramo okrog naših oltarjev, ne smemo biti samo nemi gledavci, ki samo opazujemo, kaj se na oltarju dogaja. Vsi moramo biti kot eno telo, kot ena družina, ki skupno z duhovnikom — zastopnikom te družine božjega ljudstva — dvigujemo svoje roke k Bogu in darujemo božje Jagnje — Kristusa v spravo za grehe, v prošnji za vse tisto, kar potrebujemo za vztrajnost v božji službi.

Z vsako daritvijo je nujno povezano tudi tole: da ne samo darujemo Kristusa, ampak da **darujemo tudi sami.** Nekaj od svojega moramo prinesiti na oltar. Na zunaj vidni bodo to naši materialni darovi, ki jih prinašamo kot žrtev, zaradi katere si kaj pritrhamo v življenju: za vzdrževanje cerkva, za reveže, za dobre namene, za misijone... Vsaka naša nepsolna človeška žrtev nas združi s popolno božjo žrtvijo. Predvsem pa si moramo iztrgati **naše srce** in ga prinesiti na oltar s prošnjo, naj nam Bog to naše kamnito srce spremeni v dobro in plemenito, ki bo znalo ljubiti Boga in vse naše brate in sestre okrog nas. To je tista živa povezava med našim srcem in oltarjem — čim več in čim bolj veliko-dušno bomo prinesli svoj dar, tem več bomo tudi od njega prejeli.

Morda ste že kdaj slišali čudovito lepo zgodbo, ki jo je opisal znani indijski pesnik Rabindranath Tagore. Opisuje berača, ki od hiše do hiše prosi vbogaime. Pa zagleda, da se mu približuje zlata kočija, v kateri se pelje sam kralj. Postavi se ob cesto in si misli: Zdaj bo moje siromaščine konec. Kralj bo videl mojo revščino

in me bo bogato obdaroval ter mi ne bo treba več prosjačiti od hiše do hiše... Res se kočija ustavi pred beračem in kralj stopi na cesto. Toda na beračevo prese-
nečenje mu ne da ničesar. Ravno nasprotno: kralj sam steguje roke proti prosjakovi malhi čes: Kaj mi boš dal?... Berač je v zadregi. Gre z roko v svojo malho in — da bi pokazal kralju svojo revščino — vzame iz nje eno samo pšenično zrno ter ga položi na kraljevo dlan. Kralj se s skromnim darom odpelje, berač pa se razočaran vrne domov. A ko tam strese svojo malho na mizo, opazi med mnogimi pšeničnimi zrnji eno, ki je bilo čisto zlato. In zave se, da mu je kralj neopazno vrnil zlato zrno namesto onega navadnega, ki mu ga je on dal. Skesano a prepozno pride do spoznanja: Zakaj nisem bil darežljiv?! Če bi svojemu kralju daroval vsa zrna iz malhe, pa bi bilo konec moje revščine...

Ali ne najdemo v tem lepo podobo, kakšna naj bo naša udeležba pri sveti maši? Čim več bomo mi Bogu dali, tem bogatejši se bomo vračali domov. Bog noče samo nekaj od naših dobrin, Bog hoče predvsem NAS: našo voljo, naš razum, našo pripravljenost mu služiti kot zveste ovčice tudi tukaj v tujem svetu, daleč od toplega domačega ognjišča krščanskega doma. Ne smejo nas zagrabiti veletoki modernih zmot, težav in razočaranj: ohraniti moramo pravo vero v Boga, svoje poštenje, svojo čistost, svojo srčno dobroto, svojo milosrčnost do bližnjega... Vse to polagajmo na mašni oltar, pa bomo z božjim mirom v dušah odhajali iz cerkve ter lažje vztrajali kot dobri kristjani.

Pa še enega ne smemo pozabiti: Kristus se nam je dal v Rešnjem Telesu kot hrana našim dušam. Prvi kristjani so se pri vsaki daritvi zgrnili okrog oltarne mize in prejeti Kristusa v božjem Kruhu se jim je zdelo samo po sebi umevno. Poleg svojih skromnih darov kruha, vina, olja in podobno so prinesli k daritvi svoje skesano in pripravljeno srce, kamor jim je Gospod za njih darežljivost vrnil sebe samega v svetem obhajilu. Z njim so odhajali "močni kot levi, ki bruhajo ogenj", kakor so o njih pisali sveti očetje prvih stoletij. Le tako so mogli vztrajati v tistih najtežjih časih začetkov, časih množičnega mučeništva in strašnih pre-

ganjanj. Odhajali so v arene krvi in smrti s pesmijo na ustih in v globoki zavesti, da nosijo Kristusa v srcih, ki jim bo pomagal ostati v zvestobi do konca.

Kristus tudi danes želi, da pristopamo in Ga radi prejemamo. V tem je naša moč tudi danes. Dostikrat slišimo in beremo o neznanski moči, ki je skrita v majhnem jedru atomske energije. V tem jedru neprestano krožijo neprecenljive sile, ki lahko rušijo ali pa gradijo. Če je Bog v ta najmanjši delček navadne materije zaprl tako skrivnostno moč, kaj bomo rekli šele o Njem, ki je sam Stvarnik atomov, Stvarnik vsega, pa hoče prihajati v naše neumrljive duše, da bi nam bil tako močna hrana za naše potovanje skozi življenje?

Ne pozabimo tudi, da nas sveta Evharistija vse skupaj povezuje v eno samo telo, v eno samo družino božjega ljudstva. Ena sama kapljica vode še ne more gnati mlinskega kolesa in obračati mlinskih kamnov. Kadar pa se te kapljice združijo v deroči potok in ta potok pada na mlinska kolesa, potem jih vrte brez težav. Z nami pa se ne družijo samo kapljice vode, ampak On sam, Stvarnik vesoljstva in vsega vodovja, da nas po sebi družiti s seboj in med seboj v eno. Kako čudovito misel nam predloži prošnja nad darovi maše v čast Rešnjemu Telesu: da "... kakor je kruh pripravljen iz mnogih zrn in vino iz mnogih jagod, ... tako podari svoji Cerkvi mir in edinost, kar ti darovi skrivnostno predstavljajo..." Otroci istega nebeškega Očeta smo, bratje in sestre med seboj, ki naj v Očetovi hiši uživamo isti kruh. Ta hrana v nas vseh more in mora razvijati isto božje življenje, nas družiti v isto božje mišljenje dobrote, ljubezni, plemenitosti in odpuščanja. Le ta živa zveza z Bogom je vir resnične ljubezni, ki jo danes na svetu tako zelo manjka, žal tudi med nami. Zavejmo se tega in pustimo, da nas po našem voljnem sodelovanju Gospod sam po presveti Evharistiji najtesneje poveže med seboj in s seboj!

BREZJE
na Gorenjskem —
naše narodno
božjepotno svetišče
MARIJE
POMAGAJ

DEŽELA MED GORJANCI IN KOLPO

Prijetno se hero te vrstice o obisku Bele krajine, te naše "domače vezenine na stoletni slovenski skrinji" narodne tradicije. Svoj čas je članek prinesla NAŠA LUČ, zdaj ga posredujemo tudi bravcem MISLI.

K SLIKI: Belokranjske vinske gorice s svojimi ljubkimi zidanicami v pomladanskem soncu.

Če se pripeljemo pomladi z vlakom iz Novega mesta, se nam, ko privozimo iz predora nad Semičem, nudi prelep razgled: na bregovih se rdečijo krpe prekopane zemlje v vinogradih, vse žari od cvetočih češenj in breskev, pod mehko modrim nebom je vsa pokrajina pokrita z mladim zelenjem. Bela krajina, dežela domačega belega platna, dežela vitkih belih brez! Ali se je s tega kraja zagledal vanjo njen pesnik Oton Župančič, ko jo je naslikal tako nepopisno lepo:

**Kakor s trakovi so zvezane s cestami tu vasi;
cerkev je dvignila glavo preko streh,
zviška motri nehanje ljudi pod seboj,
ure jim meri in delo deli.
Hiše so hišice, okna so okenca, nagelj iz oken
lije zelen se po steni, rdeče se peni
v soncu tihi ta slap —
znamenje fantom, ki hodijo mimo čez dan,
znamenje tajno za noč —**

In ko vstopiš v eno izmed preprostih kmečkih hiš, se počutiš tako kot doma. Sprejmejo te s toplo kretjno in odkritim pogledom, s prijazno besedo in čašo vina. Prav kakor je spoznal te dobre ljudi Župančič:

**Pisanih rut so vesele tvoje oči,
zdravih, rjavih lic in bisernobelega smeha,**

**kretenj oglatih in hoje nerodne in kmečkih zadreg;
kletve robate ušesu so tvojemu vino,
krepka primera — dala bi zanjo cekin.**

Pravzaprav je vse Bele krajine le za dober predpasnik, pa je tako nekaj posebnega, da bi Sloveniji veliko manjkalo, ko bi je ne bilo. Je kakor pisanica v slovenski hiši, kakor narodni ples v slovenskem prostoru, kakor domača vezenina na stoletni slovenski skrinji.

Skromno se je stisnila med steno Gorjancev in zadnjih izrastkov roške planote na levi in med Kolpo na desni. V tako začrtanem prostoru se vrtajo v ravno ploskev vrtače in jame, iz nje pa rastejo nizki hrbti in oble gorice. Težka kraška prst pokriva ta delček Slovenije.

Sicer je pa že čas, da si ogledamo Semič. Vas je naslonjena v prisojni breg, obdajajo jo vinogradi, zidavnice in domačije. Če kje v Beli krajini, potem bomo tu pokusili domače vino.

Sledi starega tabora pri cerkvi in razvaline gradu nas opozorijo, da je bila Bela krajina prednja straža proti Turkom in Ogrom za vso Slovenijo. Sicer so pa ta košček zemlje vzljubili že Rimljani in pred njimi Iliri — njihovih grobovi so neme pričre te ljubezni.

Kaj nas bo iz Semiča zvabilo k sebi: Mirna gora v svoj

V prisojni breg je naslonjen
SEMIČ ter obdan od vinogradov

planinski dom, topla Krupa v svojo strugo ali Vinski vrh v svoje zidanice? Karkoli že, predolgo se ne zamudimo, da si bomo mogli ogledati še druge koščke te dežele.

Cesta nas pelje v desno v Metliko. V tem starem mestecu je zanimivosti polno prgišče: grad z muzejem izkapanin in narodnih posebnosti, pred gradom park s prestavljenim kamnitim vodnjakom, obrambni stolp s strelnimi linami, mestna hiša s stolpiči in železnim mestnim grbom, komenda viteškega reda, baročna proštija, župna cerkev s križevim potom kasnejšega misijonarja severnoameriških Indijancev Baraga, ki je bil tu kaplan, stara pošta, cerkvica v obliki rotunde na pokopališču...

Mogoče nam bodo tu pokazali kaj iz svoje narodne zakladnice: Zelenega Jurija ali krésnice, kolo ali most, rešetca ali kurji boj, turn ali okrašene torbe in šarenice.

Ze imena tukajšnjih gostiln so zanima: Veselica in Vinomer, Gerbec in Meznarič in Car.

Tudi okolica nas kar vabi: Kolpa nam ponuja ribe in svojo čisto in toplo vodo. Tri fare se ponajajo kar s tremi cerkvami, drugo ob drugi. Božakovo nas kliče v svoje "občinsko zbirališče", Slamna vas v vaško zidnico, Bojanja vas v "soseskin kelder". V Drašičih si ogledamo stare lesene hiše z "ganki".

Na poti proti jugu se ustavimo vsaj za hip v vasi Gradac ob Lahinji. Tu nas bo zanimal ohranjeni srednjeveški grad, kjer je znamenit zlasti portal z grbom baronov Gušičev, park s sarkofagom zadnjega Gušiča in pa belokranjski lonci. Ne pozabimo, da smo prav v središču belokranjskega lončarstva.

Pripeljemo se v središče Bele krajine, v Črnomelj. S sedmih strani se stekajo poti v ta kraj, ki je bil že pred petsto leti povišan v mesto in obdan pred Turki z obzidjem. Posebno sta obiska vredna grad Nikolaja Frankopanskega in komenda viteškega reda. Sicer si bomo pa v tukajšnjih gostiščih dali postreči z belokranjskimi posebnostmi: z janječkom na ražnju ali cvrtjem, nade-

Pogled na Vinico — hrib za cerkvijo je Zeželj, na katerem kraljuje Marijino svetišče, ki ga verni Belokranjci radi obiskujejo.

Ilustracija na koncu članka predstavlja belokranjski običaj: Zeleni Jurij.

vom ali repo s svinino, krvno pogačo ali špehovko, povitico ali trijetom.

Obiskali bomo še nekatere kraje v okolici. V Kanižarici si bomo ogledali rudnik rjavega premoga in ciganske hišice, na Rožancu ostanek rimskega svetišča sončnega boga Mitre, v Adlešičih bomo poslušali adlešičko "muziko", stopili bomo v staro uskoško vas Marindol.

Vsekakor se bomo dalj časa zamudili v Vinici: tu je bil rojen naš pesnik Oton Župančič. V njegovi rojstni hiši si bomo ogledali spominski muzej. Temu svojemu domu je zapisal besede:

O rodni dom, o hiše očetove streha ti!

Siromaku si grad in popotniku v dalji uteha ti.

Sicer je pa tu zanimiv še grad v nekaj obzidanem trgu in staro najdišče iz železne dobe ter most čez Kolpo. Na Žežlju si je vredno ogledati prelepi baročni oltar.

Če obiščemo še Stari grad ob Kolpi, položen na rob suhe doline, in Predgrad, pa na poti nazaj Dragatuš in Suhor, smo pa v glavnem videli ta košček slovenske zemlje, ki nosi tako čisto ime — Bela krajina.

Nečesa pa mogoče nismo opazili na tej težki zemlji steljnikov in breze in praproti in vinogradov in zidanic po bregovih: tega namreč, da tu skoraj ni hiše, ki ne bi dala svojih sinov in hčera tujini. To rano svoje ožje

domovine je močno občutil Župančič in o njej je pel kot nihče med nami:

**Golobje nad hišo gorečo omamljeni krožijo ...
moje misli nad rodino pusto osamljene tožijo ...
Siv dan je prišel; razšli smo se vprek in v šir,
kamor gnala je sila življenja in srca nemir;
ostale pod streho so lastovke v varnem zavetju —
med nas je usekalo in nas raztepljo po sveti ...**

**Pustil si plug in motiko, v zemljo se zalezal,
starec, in križ ti na grobu rjavi in poveša se;
sin tvoj zaril se je živ pod zemljo — v Ameriki
koplje,**

**v rovu še zarja poljan mu mračne misli obseva,
sin njegov več ne bo jih poznal, ne sanjal o njih ...
Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji
so nam izginili — več ne doseže jih
naše oko ...**

Ali bo vedno krvavela Bela krajina iz te rane ali pa si bo kdaj opomogla? Ali bo vedno dajala svoje sinove in hčere tujcu, ali pa bo lahko kdaj ponudila svojim otrokom tako velik kos kruha, da jim ne bo treba odhajati od doma? Ali bo mogla ohranjati vlogo slovenske skrinje, polne najlepših navad in običajev, ali pa tega ne bo zmogla več?

Bela krajina, ti naša slovenska pisanica, Bog s teboj!

.....

Na poti sem dohitel starčka.

Vprašal sem ga, ali je tam okrog kaj morila kuga.

"V doline tja čez so jih vozili na tisoče", je starec pokazal proti četrti gričevja, "zasuli pa tako slabo, da je zmeraj treba kaj prikopavati. Najmanj deset tisoč. Dvanajst, pravijo drugi. Kaj se ve!"

Desetletja so bila že, pa si imel čuden vtis, da se pepel v zraku še ni povsem sesedel. Čim lepša je bila pokrajina, tembolj ti je silila v zavest preteklost krvi in požarov. Še mnogo časa je moralo preteči, preden bi se stvarstvo spet učistilo v nedolžnost zraka in rastja. Zelenje in trte v pobočjih so ti še preveč dajale misliti na to, iz česa so se pojile. Še si naletel na razvaline, kjer so se sredi sob s še neizpranim barvilom ometa razdivjale divje smokve.

Vse je bilo tako, ko da se je vojna že odmaknila, kuga pa še ne, čeprav je ljudem sijalo z obrazov nekakšno posili zadovoljstvo, kljub lakoti. Gledali so, ko da so na vojno pozabili, na kugo pa še ne. Če si se zapletel v pogovor, so na koncu zmeraj prišli tisti tisoči na dan, deset ali dvanajst, kolikor jih je že bilo.

.....

(Iz romana Alojza Rebula "V Sibilinem vetru", ki je izšel v Ljubljani)

P. BAZILIJ

SPET TIPKA

5. junija 1973

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

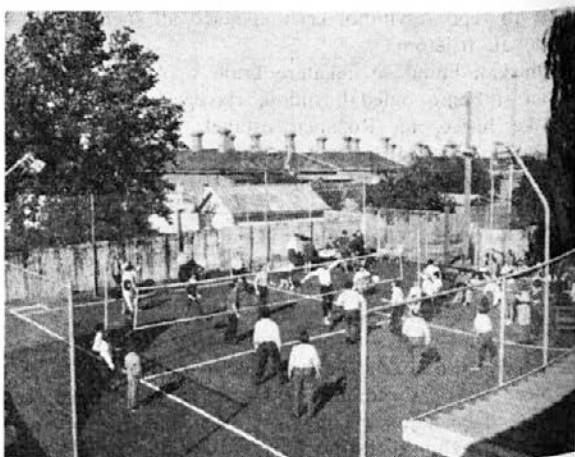
● Letošnja MATERINSKA PROSLAVA na prvo majsko nedeljo (6. maja) po deseti maši je bila morda ena najlepših, kar smo jih doslej priredili v naši dvorani. Spored je bil preprost, a lepo izbran in lepo podan. Poživil so ga s svojo prijetno glasbo brata Pahorja in bratje Plesničarji. Brez dvoma pa je žela največ odobravanja skupina piščalkarjev pod vodstvom Marka Plesničarja. Saj jih je bilo skoraj petdeset na odru in najmlajši med njimi še v šolo niso začeli. Nastopili so brez strahu z igranjem na piščali ter petjem — da vsej skupini in seveda vodji Marku res lahko samo iz srca čestitamo. Svetlobni efekti so dali svoj poudarek ljubki uniformirani skupini otrok. Res bi želeli še več takih nastopov!

Vsem, ki so nam materinsko proslavo priredili, naša iskrena zahvala.

● Objavil sem v cerkvi in tudi v MISLIH, da družine po proslavi lahko ostanejo na igrišču za cerkvijo na domačem Bar-B-Q. Nekateri so se mi smejali, češ zdaj v maju, saj je vendar že mrz in tudi več dežja. Pa smo imeli krasno sončno nedeljsko popoldne, da malo takih. Precej družin je ostalo pri nas. Nekatere so imele pečke s seboj, druge pa so uporabljale našo zasilno "pečko" (železna plošča na leseni kozi in poveznjeni samokolnici), pa se je kadilo in dišalo obenem, da je bilo veselje.

Mladina je prvokrat uporabila naše odbojarsko igrišče in življenja je bilo na pretek. Nič za to, če je žoga včasih nevarno skočila po mizah in tudi glavah! Ob prijetnih domačih melodijah po zvočniku smo preživeli prijetne urice "piknika" — četudi sredi mesta. Le še več takih!

● Brnetov Tone je prejšnji teden popravil del ograje pri vhodu za cerkvijo ter napravil nekaj manjših del pri cerkvi. Se mu na tem mestu iz srca zahvaljujem. Upam, da bosta Štefan Srnec in Martin Adamič držala besedo in nam kmalu pozidala pečko na prostoru za

Otvoritvena igra odbojke za našo cerkvijo

razredom. Tam bomo morali tudi podreti staro barako, v kateri hranimo drva. Lani so otroci stikali v njej za golobi in povzročili požar, da smo morali klicati gasilce. Ogenj so pogasili, a baraka komaj stoji, ker je vse njeno preostalo leseno ogrodje zoglenelo. Bo treba organizirati tesarje, da bi se enkrat spravili nanjo. V načrtu imamo gorensko utico, ki bi bila obenem tudi za okras ter bi en del lahko služil članicam društva sv. Eme za postrežbo pri naših piknikih. Bo kaj prostovoljcev za to tesarsko delo?

Z očetmi, ki med slovensko šolo čakajo svoje otroke, pa se bo treba pogovoriti glede balinišča. Prostor imamo, deske za okvir balinišča tudi. Ne bi bilo dosti dela, pa se bodo lahko med čakanjem dobro zabavali s to priljubljeno igro moškega sveta.

● Krščevali so pri nas ta mesec sledeče družine: **Diano Ano** je dobila družina Štefana Crepa in Biserke r. Lcnčarič. Prinesli so jo h krstu dne 28. aprila iz Noble Parka. — 5. maja je bila krščena **Karolina**, ki je razveselila družino Josipa Poljski in Danice r. Srpak-Heatherton. — Iz St. Albansa so 12. maja prinesli **Mihaela Jožefa**, ki je novi prirastek družine Ivana Vuka in Štefke r. Suhec. — Iz Vermonta so 19. maja prinesli **Anito Esther**: Josip Matušan in Tereza Tomasovič so srečni starši. — Dva krsta smo imeli v naši cerkvi 26. maja: **Adrijana Antonija** je nova članica družine Antona Skoka in Marije r. Šenkinc, St. Albans; **Jožef** pa je sinko Martina Rečka in Katarine r. Zver, West Sunshine.

Vsem družinam naše čestitke!

● Slovensko poroko smo imeli eno: dne 5. maja sta stopila pred oltar sv. Cirila in Metoda v Kew **Joakim Jukuš** in **Slavka Kranjc**. Zeninov rojstni kraj so Škrapi v Istri (župnija Trviž), nevesta pa je doma iz Šegove vasi, župnija Loški potok. — Na novo življenjsko pot vse naše najboljše želje!

● Sestra Silvestra, predstojnica Slomškovega doma, se je morala podati v bolnišnico na potrebno operacijo kolka. V ponedeljek 21. maja je bila operirana v St. Vincent's Hospitalu ter bolnišnice še ni zapustila. Kot upajo zdravniki, je operacija dobro uspela. — Sestri Silvestri želimo, da bi se skoraj vrnila med nas in zdrava nadaljevala delo vodstva sestrskе družine ter otroškega vrta Slomškovega doma, pa tudi Slomškove šole in našega cerkvenega pevskega zbora.

● Zanimivo in praktično je bilo predavanje, ki ga je imel na nedeljo 20. maja **dr. Jure Koce**. Predavanje je bilo v okviru sestanka društva sv. Eme po deseti maši, povabljeni pa so bili tudi drugi. Ker so bile počitnice in nismo imeli istočasno slovenske šole, je bilo žal prisotnih manj staršev kot običajno. Dr. Koce je govoril o raznih praktičnih točkah avstralskega zakona, ki jih na splošno malo poznamo. Vsi navzoči so bili zelo zadovoljni. — V imenu društva sv. Eme se predavatelju na tem mestu iskreno zahvaljujem.

● Zadnjič sem omenil tri barvne razglednice iz Slovenskega verskega centra v Kew, ki so na razpolago. Naj že zdaj omenim še četrto.

V načrtu imamo pred božičem izdati tudi razglednico z našimi jasicami v votlini. Fotografijo so napravili že v januarju in sicer zvečer, da pridejo vse lučke do izraza. Res nekaj domačega za božične čestitke domačim. Pa do božiča je seveda še daleč in teh razglednic še ne bo tako kmalu.

● V četrtek 21. junija obhajamo praznik **SV. REŠNJEGA TELESA IN KRVI**, Telovo smo rekli doma. Cerkev ga v svoji liturgiji prenese na naslednjo nedeljo, da imajo ljudje lepšo priliko praznovanja. Tudi v naši cerkvi ga bomo praznovali na nedeljo 24. junija s slovesno deseto mašo, s katero bomo združili tudi telovo procesijo. Procesija bo šla kot navadno okrog cerkve in jo bomo zaključili z blagoslovom na vrhu stopnišča pred glavnim vhodom v cerkev, če bo seveda lepo vreme. Starše bi rad spomnil, naj pripeljejo svoje hčerkice z belih oblekah ter naj jim v košaricah pripravijo cvetje, da ga bodo trosile pred Najsvetejšim. Zlasti letošnje birmanke so posebej vabljeni, da jim ne bo bela obleka, ki še ni premajhna, obležala v omari. Birmanci bi pa spremljali kot častna straža duhovnika z Najsvetejšim. Velja? Tudi narodne noše bi bile dobrodošle!

Ta procesija naj postane naša tradicija, saj nas tako živo spominja domačih običajev Telovega. Res se s kako procesijo v domovini ne da primerjati v svoji skromnosti — a končno zavisi le od nas, koliko bo udeležencev in s kakšnim duhom se je udeležimo. Vsi ste vabljeni! Napravimo ta dan za nas čim lepši domači praznik v čast presveti Evarhristiji!

● Ze pred več meseci sem omenil, da sta naša **cerkvena zavetnika sveta Ciril in Metod** v cerkvenem koledarju prestavljena iz julija v februar. Ker je pa Cerkev v teh zadevah pustila raznim škofijam oz. narodom precej proste roke, so slovenski škofje odločili,

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi na svoj

LETNI PLES

z izvolitvijo KRALJICE VEČERA

dne 7. julija zvečer ob 7.30

v BROADMEADOWS TOWN HALL

Vstopnina 3 dolarje

Pijačo prinesite s seboj!

ODBOR S.D.M.

da bo vsa Slovenija praznovala njun god še vedno raje v juliju in sicer: petega julija. V razgovoru s škofom Leničem sem dobil njegovo zagotovilo, da ne bi bilo nič napak, če se tudi mi držimo kar tega datuma slovenske Cerkve. Tako bomo praznovali žegnanje v Kew vsako leto na **prvo julijsko nedeljo**, okrog katere se vrti datum goda samega, petega julija.

Tako moram že danes napovedati **letošnje žegnanje na nedeljo 1. julija**. Praznovali ga bomo s slovesno liturgijo ob desetih. Po maši pa ste vsi udeleženci vabljeni v dvorano na domačo zakusko, kar je že naša štiriletna tradicija (odkar imamo svojo cerkveno) in naj le tako ostane. Članice društva sv. Eme naprošam, da organizirajo postrežbo, ostale gospodinje pa doma kaj pripravite in prinesite s seboj, da bodo mize polne za vse. Doslej moji prošnji za takele dneve še nikoli niste odrekli; tudi za letošnje pomoč že zdaj iskrena zahvala.

● Večerno mašo bomo imeli na četrtek 21. junija, na petek 29. junija (Sv. Peter in Pavel), na god sv. Cirila in Metoda (četrtek 5. julija), na prvi julijski petek (6. julija) in na ponedeljek 16. julija (Karmelska Mati božja). — Ker je junij mesec Srca Jezusovega, bomo nedeljske maše združili s pobožnostjo božjemu Srcu v čast.

Živahno je bilo na pikniku Materinskega dne

Izpod Triglava

NA BREZJAH so imeli v letošnjem maju zadostilne pobožnosti za svetoskrunstvo, ki se je dogodilo v božjepotni cerkvi v noči od 23. do 24. aprila. Dvajsetletni fant iz Polja pri Ljubljani, Peter Rehar, se je zvečer skrtil v cerkev in ponoči vlomil v tabernakelj. Odsesel je dragoceno monštranco in ciborij, posvečene hostije pa po lastni izjavi stresel v Savo. S podobe Marije Pomagaj je odtrgal tudi obe kroni, ki pa sta bili brez vrednosti, ker so frančiškani, varuhi svetišča, milostno podobo že prejšnji dan zamenjali s kopijo.

Že po nekaj dneh so storilca izsledili in dragocenosti vrnilo cerkvi. A vse te dragocenosti niso nič v primeri s svetoskrunstvom, ki se je zgodilo. Vernega človeka pretrese ob misli, da niti Najsvetejše ni varno pred podlostjo vlomilca.

BARAGOV NASLEDNIK na marquetteškem škofijškem sedežu, škof Charles A. Salatk, je v maju obiskal Slovenijo. Z njim je bil tudi škof James A. Hickey, ki je rektor severno-ameriškega zavoda v Rimu in rimski Baragov postulator. Iz Rima ju je pripeljal frančiškanski pater dr. Bruno Korošak, ki že več let vneto sodeluje pri Baragovi zadevi. Visoka gosta sta v dveh dneh, ki sta jih imela na razpolago, obiskala kraje, kjer je živel in deloval škof Baraga pred odhodom v misijone. Na soboto 12. maja sta maševala v ljubljanski stolnici, nato sta še isti dan obiskala Gorenjsko. Poleg Šmartina pri Kranju, kjer je Baraga kaplanoval, sta obiskala tudi Brezje in Bled. Naslednji dan dopoldne sta obiskala Metliko, ki je bila tudi Baragovo kaplansko mesto, dalje graščino Trebnje, dom Baragove mladosti, popoldne

pa ju je sprejela župna cerkev v Dobrniču, kjer je bil Baraga krščen. Pred vrnitvijo v Ljubljano sta obiskala tudi graščino Malo vas, rojstno hišo našega misijonarja. — Iz Slovenije sta oba odnesla najlepše vtise.

Upamo, da bo tudi ta obisk doprinesel svoje k Baragovi zadevi, o kateri bomo morda kaj več poročali v prihodnji številki.

ZA GRADNJO VSAKE NOVE CERKVE je doma vedno dosti potov in dosti skrbi, pa tudi čakanja na dovoljenje, če dovoljenje sploh pride. Za Novo Gorico vemo, da urbanisti in pristojni organi že dolga leta "mislijo" in "obljublajo", dovoljenja pa ni in ni. In je še več drugih takih krajev, kjer se vse zatika... Ob proučevanju za novo cerkev se namreč pojavijo organizacije od Zveze mladine do Zveze borcev in podobno, ter na višje inštanice naslovijo svoje sklepe, da "cerkev v tem kraju ni potrebna". Zato se v "Družini" sprašuje: Kdo ima pravico odločati, kdaj in kje je potrebna nova cerkev? Sklepal bi, da tisti, ki v cerkev še hodi — verniki sami. Gotovo najmanj tisti, ki jim je cerkev deveta briga. Seveda zavisí še od oblasti, če bo dovoljenje za zidavo izdala. Če tega ni, tudi največja potreba faranov ne doseže uspeha. Najmanj, ko so vsi drugi bolj glasni, da ni za cerkev "nobene potrebe" — to pa oblast tako rada sliši...

KMECKE PUNTE proslavljajo letos po domovini — po 260 letih se to kar spodobi. V slovenskem verskem središču pri sv. Ivanu v Gorici so se te obletnice posebej spomnili z bogoslužjem na nedeljo 15. aprila. To je bil nekak uvod v vrsto prireditev v spomin znanega tolminskega punta, ki ga je zelo natančno in verodostojno popisal Ivan Pregelj v svoji zgodovinski povesti **TOLMINCI**. Velike slovesnosti so imeli v Tolminu na nedeljo 29. aprila.

Upori naših dedov gosposki so vzklikli iz vsenarodne bolečine in trpljenja vnebovpajočih krivic. Zal je kot tolikokrat v zgodovini zmagala krivica: tudi tolminski upor je vojaštvo zatrla in sodna oblast zadušila. Po neuspelem uporu jebilo enajst voditeljev pobitih, trupla devetih so nato razkosali in razobesili v znamenje opomina, 150 mož pa je bilo obsojenih na zapor v goriskem gradu.

Te proslave imajo za nas vse lahko vse globlji pomen kot samo spomin: silijo nas k boljšim medsebojnim razmeram, h katerim prav vsakdo izmed nas lahko doprinese svoje.

DOLGE FRAZE IN POLNE TUJK so doma tako v dnevni rabi, tudi po časopisih, da se ljubitelji slovenskega jezika resno boje za naš materinski jezik. Po eni strani se vsiljujejo vanj hrvaški in srbski izrazi, po drugi strani visokozveneče tujke, da se sliši bolj "moderno". Ljubljanski **PAVLIHA** si marsikdaj privoščijo kakšno na ta račun. Na primer:

"Limitiranje prometa mora biti koncipirano v kolektivističnih dimenzijah, zunaj kakršnih koli modelov individualističnega hedonizma". Po domače bi se reklo,

NOVO PLOŠČO
S ŠTIRIMI
VERSKIMI PESMIMI
so izdali
za priliko KONGRESA

BRATJE PLESNIČAR

Dobite jo lahko na naslovu Bratov
Plesničar, ter pri slovenskih duhovnikih.

Cena: DVA DOLARJA

naj se več ljudi vozi v trolejbusih, pa bo manj vozil in boljši promet po cestah . . .

O POSEBNEM "NARODNEM OBICAJU" je poročal zagrebški časopis VUS: izkazovati "hvaležnost" za postrani dobljena naročila in usluge "v obliki hladilnikov, televizijskih aparatov, avtov in denarja". Nemški SPIEGEL pa poroča, da znašajo v Jugoslaviji podkupnine po previdnih cenitvah nič manj kot 60 milijonov dolarjev letno. Dalje trdi: "Res je križem po Jugoslaviji skoraj vse možno kupiti: spričevala o končani šoli, vseučiliške diplome, vozniška dovoljenja, potrdila o cepljenju, dovoljenje za zidanje in carinske izjave". Dolgo vrsto dokazov navaja z imeni podjetij in oseb, ki so s podkupovanjem in nezakonitim bogatenjem oropale ljudstva Jugoslavije za težke vsote. Ugotavlja, po ocenitvi belgrajskih izvedencev, da je v zadnjem času samo iz nejasnih kupčij steklo na švicarske zasebne bančne račune okrog 250 milijonov dolarjev. Vse vpitje proti korupciji pa ne zaleže dosti, ker gre — kot je v prepovedani reviji PRAKSA poudaril belgrajski profesor Svetozar Stojanović — pri tem le za "lažno levo demagogijo": na vrhu "kampanje za enakost" se nahaja "razsvetljeno vodstvo, ki samo živi od posebnih pravic . . .".

Kako se pri vseh teh milijonskih poneverbah počuti naša domovina, si lahko predstavljamo. Molči in dajaj, dokler je kaj dajati! Doma in v izseljenstvu se sprašujemo: Kako dolgo še? . . .

SUHO ROBO navadno spravljamo skupaj z Ribnico. V domačih časopisih pa beremo, da tudi na Velikih Blokah "režejo bukovino od zgodnjega jutra do trde noči". Izdelujejo bukove žlice, ki gredo odlično v promet. Zadruga jih odkupuje ter prodaja dalje Kanadčanom, Amerikancem, Nemcem in Angležom. Kako Ribničani gledajo na to, da jim Bločani "hodijo v zelje", pa poročilo ne pove.

SLOVENSKE ZALOŽBE so v preteklem letu izdale kar čedno število — 3000 knjig in različnih publikacij najrazličnejše vsebine, ki zastopa leposlovje, zgodovino, umetnost, politiko itd. . . Vsekakor visoka številka za tako majhen narod in Slovencem res v ponos. Po

**STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?
Za ZDRAVNIŠKO
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE**

(Medical and Hospital Benefits)
in po želji tudi za
ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)
Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejto člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbourne morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

**299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345**

drugi strani pa nam uradna statistika pove, da več kot polovica Slovencev v preteklem letu ni kupila niti ene knjige. To pa ne zveni več tako lepo in kulturno. Potrošniška družba, večeri ob televiziji in še marsikaj je vzrok, da ljudje na splošno po svetu manj bero kot včasih. Žal tudi v naši domovini. S tem pa občutno pada globlja srčna izobrazba in srčna kultura, ki jo moderni svet že tako zelo pogreša. "Knjiga — najboljši prijatelj!" smo rekli včasih. Danes ta rek ne velja več. Sicer je pa večkrat moderna knjiga s svojo plehko vsebino kriva, da takega prijatelja tudi najbolj navdušen bravec upravičeno — odkloni.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

zbiranje ljudstva, ne v shodnicah in ne po mestu. In ne morejo ti tega dokazati, česar me zdaj tožijo. To ti pa priznam, da po nauku, ki ga ti imenujejo ločino, tako služim Bogu naših očetov, da verujem v vse, kar je pisano v postavi in v prerokih, in da upam v Boga, da bodo vstali pravični in krivični, kakor pričakujejo tudi oni sami. Zaradi tega si torej sam prizadevam, da bi pred Bogom in ljudmi vedno imel čisto vest.

Po več letih pa sem prišel, da bi svojemu narodu prinesel miloščino in dal opraviti daritve. Pri tem so me našli, pri izvrševanju zaobljube, v templju; ne med množico in ne med hrupom. Toda neki Judje iz Azije — oni bi morali priti k tebi in me tožiti, če bi imeli kaj zoper mene. Ali pa naj ti sami povedo, kakšno krivico so našli, ko sem stal pred velikim zborom — razen če gre za besede, ki sem jih med njimi stoječ zaklical: Zaradi vstajenja od mrtvih me danes sodite!"

OBRAVNAVA ODLOŽENA

Feliks je njih tožbo odložil, ker je precej natanko poznal ta nauk, in je rekel: "Vašo zadevo bom preiskal, kadar pride poveljnik Lizija." Naročil je stotniku, naj ga straži, a naj z njim ravna milo in naj nikomur izmed njegovih ne brani, da bi mu stregli.

Čez nekaj dni je prišel Feliks s svojo ženo Druzilo, ki je bila Judinja, in je poslal po Pavla in ga poslušal o veri v Jezusa Kristusa. Ko pa je ta govoril o pravičnosti in držnosti in prihodnji sodbi, se je Feliks zbal in je odgovoril:

"Za zdaj pojdi, kadar pa dobim ugoden čas, te bom poklical."

Obenem je tudi pričakoval, da mu bo Pavel dal denarja. Zaradi tega ga je tudi večkrat k sebi klical in se z njim pogovarjal.

Po dveh letih je pa Feliks dobil naslednika Porcija Festa. Ker je Feliks hotel Judom ustreči, je pustil Pavla v ječi.

Dalje prihodnjič

zalo se je pa kmalu potem.

Pavel se zagovarja pred Feliksom in Judi brez spretne iskanih besed, preprosto in po vsej resnici: Takole je bilo in nič drugače! Zgolj verske zadeve in ljubezen do mojega naroda so me privedle v Jeruzalem.

Pavel omenja tudi, da je prinesel svojim ljudem miloščino, zbirko denarja, ki ga je prejemal za jeruzalemske kristjane v azijskih cerkvenih občinah. Morda so mu jeruzalemski Judje tudi to očitali. Sicer iz tega niso mogli narediti "zločina", lahko je pa svoje storila nevoščljivost, ko je Pavel izročil denar krščanski skupnosti, ni ga pa delil zakrknjenim judovskim vernikom. Nič pa Pavel ne taji, da pripada "ločini" ali sekti, ki je Judje ne morejo žive videti. In spet njegova beseda — o vstajenju...

FELIKSOVA NAKLONJENOST PAVLU

Rečeno je, da je Feliks precej dobro poznal judovsko vero in njene nauke, zato ni imel vprašanj za Pavla. Tudi to izvemo, da je bil Feliks oženjen z Judinjo in je preko nje poznal judaizem. Družila je bila hči kralja Heroda Antipa. S svojo ženo vred je Feliks zaželel slišati Pavla na zasebnem sestanku in Pavel se ni nič obotavljal. Naravnost in brez ovinkov je razvil Kristusov nauk tako, da je Feliks živo začutil: to velja meni...

Luka nič ne omenja, zakaj poveljnik Lizija ni prišel, da bi Feliks po svoji napovedi nadaljeval preiskavo. Tako je Pavel ostal v ječi vsaj dve leti, pa ne preveč ukovan. Feliks je nalašč naročil, naj imajo njegovi prijatelji svoboden dohod k njemu. Vidati je, da je mislil: prinašali mu bodo denar, da bi se z njim pri Feliksu odkupil... Pavel je pa brez dvoma svojo precejšnjo svobodo uporabljal za to, da je pridobival nove ude za svojo "ločino".

Jasno je, da bi Feliks pred svojim odhodom lahko Pavla izpustil, pa vendar ga je pustil v ječi za preiskavo nasledniku. "Ker je hotel ustreči Judom", piše Luka. Verjetno pa tudi zato, kar je od Pavla zaman pričakoval — denarja... To pa že malo diši po maščevanju.

TOŽBA PRED POGLARJEM FELIXSOM

Čez pet dni je prišel veliki duhovnik Ananija z nekaterimi starešinami in z nekim govornikom Tertulom, in stopili so pred poglavarja s tožbo zoper Pavla. Ko je bil ta poklican, je Tertul tožbo takole pričel:

"Da smo pri tebi, odlični Feliks, deležni velikega miru in da se temu ljudstvu po tvoji previdnosti razmere izboljšujejo, to priznavamo vedno in povsod z vso hvaležnostjo. Da pa te dalje ne bom zadrževal, te prosim, poslušaj nas na kratko v svoji dobrotljivosti. Našli smo namreč, da je ta človek kuga in da zoper vse Jude po vsem svetu povzroča upore in da je voditelj ločine Nazarejcev. Poskusil je celo tempelj oskruniti; zato smo ga prijeli in ga hoteli soditi pa naših zakonih, pa je prišel poveljnik Lizija, ga z veliko silo iz naših rok iztrgal in ukazal, naj gredo njegovi tožitelji predte. Ko boš preiskoval, boš od njega sam mogel zvedeti o vsem tem, česar ga tožimo".

Tožbi so se pridružili tudi Judje zatrjujoč, da je res tako.

PAVEL SE ZAGOVARJA

Ko mu je poglavar namignil, naj govori, je Pavel odgovoril:

"Ker vem, da si temu narodu že mnogo let sodnik, se v svoji zadevi zagovarjamo poln zaupanja. Moreš se namreč prepričati, da ni več ko dvanajst dni, odkar sem prišel v Jeruzalem molit, in me niso našli, da bi se v svoji zadevi zagovarjam poln zaupanja. Moreš se

ODVETNIK TERTUL ZAČENJA S TOŽBO

Ni bilo treba dolgo čakati, da so prišli tožitelji za Pavlom iz Jeruzalema v Cezarejo. Že peti dan po Pavlovem prihodu so bili tam, vodil jih je veliki duhovnik Ananija. Imeli so s seboj dokaj spretnega advokata. Tertul je latinsko ime: gotovo je bil mož Rimljan, dobro podkovan v rimskem in judovskem pravu.

Nabrušen jezik je Tertul imel, sreča mu pa ni bila mila. Čeprav je začel svoj govor z laskavimi besedami na naslov Feliksa, je ta dobro vedel, da je to le prazen poklon. Od poklona Feliksu se je Tertul takoj zaletel v Pavla z zelo pretirano obdolžitvijo. Kar s "kugo" ga oplazi. In po vsem svetu hujška Jude! Povsod skuša povzročiti upore. In za vse to — kaj? Zakoni so tu: smrtna obsodba!

PAVEL — SVOJ LASTNI ADVOKAT

Ko je Tertul umolknil, Pavel ni pokazal zadrege, češ: nimam advokata, kot ga ima veliki duhovnik. Zaupal je vase in v svojo pravico, ki je morala tudi druge prepričati. Zaključek te obravnave pred Feliksom je bil ta: Judje svojega niso dosegli, Pavel ni bil obsojen, toda tudi ne oproščen. Vendar so bile vse ugodnosti na Pavlovi strani, odpirala se mu je pot v Rim, kamor je že večkrat želel iti na obisk k ondotnim kristjanom. Ob koncu te obravnave sicer še ni bilo jasno, da bo prišlo do potovanja v Rim, izka-

JANEZ
PRIMOŽIČ

DNE SEDMEGA MARCA je poštna uprava naše dežele Avstralije izdala prve nove letošnje znamke. Sicer so nekateri, med njimi celo nekatoličani, računali na spominsko znamko letošnjega mednarodnega evharističnega kongresa v Melbournu, kar se pa žal ni zgodilo. Odgovorni kljub mnogim prošnjam z raznih strani niso čutili velikega svetovnega značaja dogodka, ki je bil sicer res verski, a bi mu poštno vodstvo samo na znamki lahko dalo splošno človečanski in socialni pomen. Vsekakor: prilika za lepo znamko je šla mimo — krasne kongresne znamke pa je izdal Vatikan.

Da se povrnemo k našim novim znamkam, ki jih že pridno lepimo na pisma. Štiri so po številu, vse v vrednosti po sedem centov za običajno pošto po deželi. Nič kaj posebnega niso, preje smešne kot resne, ter so naletele med zbiralci na različna mnenja. Imajo pa uradno oznako METRIC CONVERSION. Njih namen je opozoriti javnost, da se Avstralija pripravlja preiti počasi pa gotovo iz angleških imperialnih mer in uteži na decimalni metrični sistem. Vsaka znamka nam govori o gotovi meri oz. o premeni naše sedanje v novo: prostorninski, dolžinski, težni in meri za temperaturo. Slehera predstavlja debelušasto moško karikaturu, kakršen je baje sam trintridesetletni risar teh svojih prvih znamk.

Sicer pa znamke same za nekoga, ki jih ne zbira, niso važne. Važnejše je ozadje, čemu smo jih dobili, kar sem že tudi zgoraj omenil. Namenoma nisem dal članku pisanega naslova, ampak le znak. Ta pomeni **službeno značko senatnega odbora naše vlade, ki mu je bila dana naloga, da v prihodnjih letih pomaga Avstraliji pri spremembi v decimalni metrični sistem.**

Ne bo napak o naši zadevi mer pobrskati malo po zgodovini. Na kratko povedano: metrski sistem se je začel z revolucijo in v naslednjem bomo videli kdaj in kako.

Flamec **Simon Stevin** je že leta 1585 predlagal nekaj metrski način merjenja. Toda kljub praktičnosti vse do srede sedemnajstega stoletja njegova zamisel ni našla podpore. Kot začetek je bila verjetno tudi ta še malo preveč komplicirana. Leta 1670 je **Gabrijel Mutton**, vikar cerkve sv. Pavla v Lyonu, Južna Francija, predlagal razumljivejši način merjenja, pa tudi njemu ni šlo vse gladko in čez noč. Šele ko je julija meseca 1789 izbruhnila znana francoska revolucija, ko so pomedli s cesarstvom in uvedli republiko, je prišel čas za nekaj novega na tem polju. Tako je Francija leta 1791 kot prva država na svetu uzakonila in sprejela metrski sistem merjenja.

Novi način se je potem z nenavadno hitrostjo razširil zlasti po deželah Belgiji, Nizozemski in Luksemburgu. Leta 1799 je že deset držav uporabljalo novo mero.

Leta 1875 je bil ustanovljen **Mednarodni odbor za mere in uteži** s posebnim namenom, da se osnovna metrska mera obdrži in razširi, pa tudi izboljša. Odbor po tolikih letih obstoja še deluje in Avstralija je pristopila vanj leta 1947. Vendar je šele pred nekako dvema letoma senatni pododbor odločil, da za vso Avstralijo v teku naslednjih desetih let uvede decimalni način mer.

Velika večina držav si je metrski sistem že osvojila, celo tradicionalni deželi Japonska in Indija, konservativna Anglija pa je na pohodu. Pri tem je zanimivo, da po sprejemu novih mer nobena država ni več mislila na kak drugi način merjenja; to zgovorno kaže praktičnost in skoraj nujo osvojitve.

Kaj pa je prav za prav meter kot enota? Malo od nas bo vedelo, da je meter deset milijonski delček razdalje med ekvatorjem in tečajem. Kajne, kdo bi si mislil, da so ga šli tjakaj iskat...

Temeljna enota prvotnega metričnega sistema je bil centimeter za dolžino, gram za množino in sekunda za čas. Ta sistem je bil kratko poznan pod imenom "SGS".

Zaradi industrijskega in tehničnega razvoja so se v teku let pokazale pomanjkljivosti tudi pri tem novem načinu merjenja. Enote so postajale vedno manjše, za nekatere življenjsko važne množinske mere ni bilo več kritja, n. pr. štetje elektrike, vročine, svetlobe... Že imenovani **Mednarodni odbor za mere in uteži** je odobrill izboljšanje sistema, da za naše hitre čase zajame vsa polja. Popravljeni metrični sistem je danes znan pod imenom "System Internationale d'Units", ali na kratko med strokovnjaki označen z "SI".

Kak avstralski M-DAY — dan prehoda iz dosedanjega načina merjenja k novemu — ni bil določen in verjetno tudi ne bo. Tu ne gre tako, kot je bil slučaj pri zamenjavi denarne enote. Bi bilo praktično nemoogoče. Prehod bo šel počasi svojo pot razvoja in kakor vidimo, nekatere panoge že uporabljajo novi način merjenja. Po bolnišnicah že nekaj časa uporabljajo toplomere s Celzijevimi stopinjami, zdaj nam že mrz in toploto oznanjajo v njih pri vremenskih napovedih. Ni dvoma, da bo metrični sistem pripomogel k hitrejšemu industrijskemu razvoju naše dežele, že radi svoje enostavnosti in splošnosti. Novost bomo pozdravili predvsem priseljenci, ki nam je stari način merjenja delal ob prihodu v novo deželo dokaj glavobola in preglavic. Ni vzelo dolgo, da smo staro denarno enoto — avstralske funte — pozabili, tako bomo tudi yarde in pinte in funte. Avstralce, kot ste opazili, pa ta sprememba navdaja s strahom. Nič se ne znajdejo, kot se takrat z novim decimalnim sistemom v denarju niso. Zato jim ta praktični pouk na poštinih znamkah kar prav pride in jim ga privoščimo.

Naj za konec dodam še odgovor na vprašanje, kaj je **en yard**, ko sem že zgoraj povedal, kaj je meter kot

enota. O tem najbrž še manj vemo, je pa globoko zakoreninjen v angleško tradicijo, četudi je malo smešno. YARD obstoja od časa vladanja angleškega kralja Henrika I. (1100—1135) in je mera od njegovega kraljevskega nosu do konca njegovega kraljevskega palca. Sicer nam je res malo mar, koliko je od nosu do palca kralja, ki je živel pred 900 leti — in vendar še danes

merimo s tem čudovitim merilom. No, zdaj tudi Angleži sami že pišejo yardu smrtno obsodbo. Ima pač vsaka stvar na tem svetu svoj konec. Tudi pristop Anglije v Evropsko gospodarsko skupnost je začetek konca njihovega Commonwealtha — vsaj tako je splošna sodba...

Enaka zdravila — cena različna

Pod tem naslovom je članek objavila Ameriška Domovina. Njegov pisec (podpisal se je ANŽE) nam na preprost način marsikaj zanimivo pojasni. Mislim, da so naše razmere z ozirom na zdravila precej slične ameriškim. — Ur.

Povprečen Amerikanec gre petkrat na leto k zdravniku. Vselej dobi zdravila ali recept, ki ga stanejo povprečno \$3.92. Navadno so to kakšni antibiotiki, dražila, pomirjevalna ali uspalvalna sredstva.

Skoro vsa zdravila so naprodaj pod različnimi imeni. Splošno (generic name) ime pove, iz kakšnih prvin je zdravilo sestavljeno, zaščiteno ime (brand name) pa pod kakšnim imenom je patentirano.

Zdravila s splošnim imenom so narejena iz istega materiala kot ona, ki se prodajajo pod zaščitnim imenom, a so polovico ali tudi tridesetkrat cenejša. "Journal of the American Medical Association" poroča, da stane npr. 50 kapsul "Darvona" \$6.50, pa je manj učinkovit za lajšanje bolečin kot navaden aspirin, ki ga dobite 100 tablet za 39c. Kljub veliki razliki v ceni ga predpiše zdravnik samo 5.5% zdravil pod splošnimi imeni. Povpraševanje je ugotovilo, da 95% zdravnikov predpiše taka zdravila za navaden prehlad. Več kot polovica teh zdravil so dragi antibiotiki, ki ne učinkujejo proti virusu prehlada. So torej nepotrebna in za mnoge ljudi celo škodljiva. Navaden aspirin, grgranje s toplo, slano ali limonino vodo bi več koristilo.

Mnogo zdravil uživamo tudi čisto brez potrebe. Kdor je vse od kraja, dobi njegovo telo dovolj vitaminov in rudnin, zato dodatnih, umetnih ne potrebuje.

Zakaj potem izdamo za zdravila \$6 bilijonov na leto? Največ zato, ker zdravniki vedo, da so bolniki pod vplivom propagande in zahtevajo "nova, uspešnejša" zdravila in bi imeli zdravnika, ki bi predpisal nekaj dni miru v topli postelji s toplim lipovim čajem za starinskega. Recept je že kar navaden zaključek obiska pri zdravniku. Če bi ga bolnik ne dobil, bi mislil, da je z njim že tako pri koncu, da nobena zdravila ne pomagajo več.

In zakaj predpisujejo zdravniki draga zdravila z zaščitnimi imeni, če se dobe enakovredna s splošnimi imeni? Nekaj zato, ker imajo dobre skušnje s temi zdravili, nekaj pa zato, ker ljudje mislijo: cena ne laže in radi dajo precej več, "samo, da bo pomagalo".

Zveza izdelovalcev zdravil pravi, da zdravniki, ki predpisujejo zdravila pod splošnimi imeni, prepuščajo odgovornosti za izbiro zdravil lekarnarju. Ta potem lahko da bolniku zdravila, ki se zde njemu najboljše ali najcenejša — ne da bi poznal bolnika. Dejstvo je

pa, da je na trgu okrog 22.000 zdravil. Mnogo je podobnih, vendar je morda samo eno izmed njih res primerno za kakega bolnika. Tudi zdravil proti glavobolu je nešteto, pa nekemu pomaga samo aspirin, drugemu samo anacin, tretjemu samo bufferin itd., čeprav so vsa izdelana iz istega materiala. Važno je, v kakšnem razmerju so sestavine. Majčkena množina ene prvine preveč je lahko usodna, kakor pričajo razni slučajji.

Važno je tudi, da vemo, kako je treba zdravila jemati. Ne bojmo se vprašati zdravnika, proti čemu je predpisal zdravila, kako in kdaj jih je treba rabiti, da se nam ne bo primerilo, kot se je nekemu, ki je dobil tablete, da bi jih raztopil v vodi in grgal, pa jih je požrl in smrtno obolel. Vprašajmo tudi, če so zdravila "brand name" in če so splošna prav tako dobra.

Če hodimo k domačemu zdravniku in istočasno še h kakemu specialistu, povejmo obema, kakšna zdravila nam je predpisal drugi, da ne bomo uživali enakih zdravil v dvojni množini.

Ne samo med zdravniki in zdravili, tudi med lekarnarji je razlika. Izpolnitev enega recepta lahko stane v eni lekarni trikrat toliko kot v drugi. Držimo se poštenega, vestnega, ki nas pozna. Prosimo ga, naj napiše na etiketo, kako dolgo so dana zdravila uporabna. Aspirin na pr., ki je dalj časa na zraku, spremeni barvo in kemično sestavino in diši po jesihu. Tak ni več za rabo. Vrzimo ga proč! Držimo se tudi navodil, kje naj se zdravila hranijo: v hladilniku ali v suhem, temnem prostoru. Če imamo kronično bolezen in moramo stalno jemati določena zdravila, jih kupimo v večji množini! Lekarnar računa za izpolnitev vsakega recepta od \$1.50 do \$6. Včasih se tudi splača naročiti zdravila po pošti ali jih kupovati v "discount" drogerijah.

Če so zdravila enkrat bela, drugič rdeča in enkrat v tabletah, drugič v kapsulah, vprašajmo, zakaj! Navadno bo lekarnar povedal, da je kvaliteta ista, le izdelovalec je drug in cena nižja.

Za konec pa glavni nasvet: če spadamo v tisti dve tretjini "bolnikov", ki uživajo zdravila brez potrebe, ravnajmo se po besedah moža, ki je rekel: "Tudi jaz grem k zdravniku, ker vem, da mora živeti in kupim zdravila, da more tudi lekarnar živeti. Ker bi pa tudi jaz še rad živel, vržem zdravila proč!"

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(2. SUŠA)

ANKETA MED MATURANTI letošnjega šolskega leta v Belgradu je pokazala, da je še dosti študentov vernih. Mnogi izmed njih pa na vprašanje o vernosti sploh niso hoteli odgovoriti, češ da je vernost intimna zadeva vsakega posameznika. Da je anketa razočarala vodilne, je razumljivo. V najbolj razširjenem jugoslovanskem dnevniku "Večernje novosti" je 20. aprila komentirala anketo časnikarka Emilija Bogdanović in v zgražanju nad njenim klavnim izidom izjavila: "VERNOST UČENCEV JE PORAZ ZA ŠOLO. IN ČE JE TREBA NEKOMU DATI SLABO OCENO, JO ZASLUŽI ŠOLA, KO V DVANAJSTIH LETIH NI ZNALA IN MOGLA VZGOJITI UČENCE V SOCIALISTIČNEM DUHU..." Do tega prepričanja je prišla poleg študija ankete ob primeru, ki ji ga je pripovedoval eden profesorjev. Njemu je najboljši učenec napisal vzorno šolsko nalogo, končal pa jo z naslednjim stavkom: "V družbi bi bilo vse v redu, ko bi se vsakdo držal božjih postav." Profesor ni hotel kaznovati tega učenca "zaradi njegovega verskega prepričanja" in je nalogo vseeno ocenil odlično.

Članek časnikarke Emilije Bogdanović nazorno kaže, da so ponovno razglašena načela o enakopravnosti vernih in nevernih državljanov Jugoslavije le na papirju. Ves šolski sistem ni le brezverski, ampak protiverski; če šola ni zmogla uspeti v vzgoji ateistov, je to zanjo "poraz". Logični sklep iz članka je: šola je postavljena, da ruje študentovski mladini iz srca vero, ki so jo dobili v domači hiši ali pa so se do nje dokopali ob razmišljanju o osnovnih vprašanjih življenja. Kdor je vzgojen v socialističnem duhu, ne more in ne sme biti veren...

V reviji "Znamenje" omenja Franc Perko, da je doma temeljna težava v ozadju vseh nesporazumov in napetosti na področju odnosov med vernimi in nevernimi, med vodstvom in Cerkvijo, prav v žalostnem dejstvu, da državno vodstvo gleda v samem verskem delovanju Cerkve in v osebnem verskem prepričanju posameznika nekaj negativnega za socialistični družbeni razvoj. Kaj je res negativno,

Ata se je zagledal navzdol v ravnino. Ležala je pod nami nič prehudo globoko. Prav pod bregom se je vila cesta, največkrat kar sama zase. Pod cesto je bilo visoko grmovje in skozi je tekla večja voda kot Žirovčev potok. Povšca smo ji rekli. Pa če si zapisal, je bila Polščica. Vedel sem, da ji je tako ime, ker prihaja po dolini iz vasi Polhovo. Ravno pod nami iz grmovja je raslo drevo. Jagnjed se mu je reklo. Preračunal sem, da bi moralo biti za dve moji postavi višje, pa bi seglo tako visoko v zrak, kot smo bili mi nad cesto.

Ata je še zmerom gledal tja dol. Na dveh krajih je bilo grmovje za spoznanje pretrgano in se je videla Povšca. Ata si je dejal roko na oko in rekel:

"Tako malo vode že dolgo ni bilo v Povšci."

"Tamle jo lahko prebreds vsak otrok, pa še do kolen ni treba zavihati hlač", je s prstom pokazal Tiče.

Jaz bi tega ne bil vedel, ker nisem imel nič veselja do Povšce. Tekla je skozi tako visoko grmovje, da me je bilo strah tam doli. Tiče je pa menda kar sam zase šaril okoli vode. No, saj je pa tudi dosti velik. Takih fantov ni več strah. Bom že tudi jaz nekoč velik...

Ata je dvignil oči preko Povšce na Žirovčevo senošet, ki smo ji rekli Loka. Tik pod nami je senošet prečkala vrsta nižjega grmovja. Delila je Loko v dve polovici. Manjša polovica je bila proti skalnatemu hribu, ki se mu je reklo Gradišče; večja se je širila na levo skoraj prav do Žirovca. Za tisto vrsto grmovja sem že od nekdaj vedel, zakaj je pa tam, mi nikoli ni hodilo po glavi. Tudi to sem vedel, da Povšca teče med grmovjem prav blizu do Žirovca, tam pa zavije v velikem loku nazaj proti oddaljeni strani Gradišča in tako obide Loko od treh strani. Od tam teče naprej pod drugimi hribi proti Ljubljani. Vodo samo sem malokdaj videl, grmovje je lepo kazalo njeno pot. Tako je bilo od nekdaj in je že moralo tako biti.

Ata je še zmerom gledal v tisto grmovje, ki je prečkalo Loko. Nazadnje je rekel: "Dejal bi, da v tistemle grabnu ni kapljice vode. To se pravi, da imamo prav zares sušo."

Tiče je možato prikimal.

"Zares, ata! Samo pogledjte, kako malo ste nakosili. Skoraj ni bilo vredno za vami redov razmetavati."

Pogledal sem predse po bregu in videl, da je bilo res zelo malo trave. Na dveh ali treh mestih je bila ruša čisto rjava. Ata je zamišljeno poprijel: "Huda bo z letino letos, to vama povem. Pa kaj češ, meline so meline. Tamle v Žirovčevi Loki je

pa kar lepa trava. Kdaj bodo neki kosili?"

Takoj se je tudi meni zazdelo, da je trava v Loki jako lepa. Samo čudno je, da ne vidim v Loki nič grabna. O kakšnem grabnu je neki ata govoril? Toda kar brž sem imel pojasnilo, saj se je ata domislil in ukazal: "Tiče, skoči pogledat, če je graben res čisto suh."

Tiče je že mislil skočiti. Tedaj sem zaprosil: "Ata, ali smem z njim?"

Tiče je postal in neverno čakal, ata pa je prikimal. In sva stekla.

Toliko vode je pa le še bilo v Povšci, da sem si moral hlače čez kolena zavihati. Tiče pa samo do pod kolen. Ko sva bredla, me je držal za roko, pa mi je še sapo jemalo. Tiče se mi je našobljeno posmihal, a rekel le ni nič. Ko sem pa imel besedo od ata, da lahko grem!

Graben sva kmalu odkrila. Bil je kar globok in je bil skrit pod onim grmovjem, ki je prečkal Loko. Nič čeden ni bil. Zdel se mi je kot razcapane hlače. Ves je bil prevlečen z drevesnimi koreninami, po dnu pa so bili brez vsakega reda razmetani kamni vseh velikosti. Vode res ni bilo nikjer, tudi za kapljico ne. Zame je bil to prav zanimiv košček sveta, zato sem zvesto tekal za Tičetom skozi grmovje in se otepaval vej. Fant je natanko preiskal ves graben prav do tam, kjer se je Povšca vračala sem od Žirovca.

"Nikjer vode!"

Tako je zaključil Tiče kakor sam zase in vrnila sva se. Zdaj sem Povšco že sam prebredel in to se mi je zdelo strašno imenitno. Tiče me pa ni nič pohvalil. V skokih sva bila pri atu.

"Res je graben čisto suh!"

To sem povedal jaz, da bi me Tiče ne prehitel. Ata je skoraj vzdihnil: "Tako sem si mislil!"

Potem smo obmolknili. Atov obraz je bil čudno resen. Očr so mu kar naprej visele na Loki.

"Da bi bilo našega sveta le za malo zaplato v ravnini! Vsaj za zelnik."

Utegnil sem hitro premisliti, koliko vode je ata te tedne že dovozil iz potoka, da smo zalivali zelnik. Imeli smo ga onkraj hiše, kjer je svet še najmanj visel. Takoj nad zelnikom je stala tista naša velika hruška, ki je imela od vseh najlepšo krošnjo. Rekli smo ji krlhjevka. Letos pa ni imela skoraj nič hrušk.

Na vse to sem po vrsti pomislil, ko je ata le molčal in kar tako ležal v travi. Nazadnje se mi je začelo to čudno zdeti, zakaj drugekrat je po malici takoj spet prijel za delo. Moje misli so se vrnile v Loko in graben. Rad bi nekaj vprašal, pa sem odlašal. Saj bo ata zdaj vstal in me morebiti ne bo poslušal. Nenadoma je spregovoril kakor sam zase: "Kar nimam danes veselja do dela. Tiče, ali si slišal uro? Je bila pol enajstih ali tričetrt? Bi bilo dobro znamenje."

Tiče je dvignil prst in prisluhnil.

"Če ne bije prav zdaj? Napnita ušesa! Da, pa ure bije; mora biti že enajst."

Zdaj sva tudi z atom ujela nekaj negotovih udarcev. Komaj je zvok udaril na uho, že ga je veter odnesel drugam. Tiče se je pa pohvalil, da dobro sliši.

Mislil sem, da bo ata vsaj zdaj planil pokonci, ko je že tako pozno. Pa ni. Nekam potolažen je rekel: "Fanta, res se torej veter obrača. No, sam Bog nam pošlji dežja! Kar tu bi počakal nanj."

Misli, Junij 1973

kar dobi doraščajoča mladina pri veroučnih urah za vse lepo in plemenito v življenju, za razvoj svoje osebnosti, za delavnost in ustvarjalnost? Državni šolski sistem bi ne smel imeti za "poraz", če mladina prav s pomočjo vere raste k plemeniti človečnosti. Čemu naj bi bila vera ovira pri delu za skupnost, če so želje po lepši bodočnosti, enakopravnosti in bratstvu res iskrene in pravične? ...

Gornji primer ponovno dokazuje, kako malo je v domovini osebne prostosti za versko prepričanje, ko gre za vzgojo lastnih otrok, za položaj v službi ali morda celo za vodilno mesto. Še tisto malo, kar je v ustavi, je samo na papirju in pesek v oči. Odprte cerkve še daleč niso dokaz, da je vse prav. Tujega novinarja, posebno še če je sam navdušen nad visokimi idejami "socialistične enakopravnosti", to lahko pripravi do napačnih poročil. Mi pa imamo le boljše možnosti gledati na položaj stvarno in videti resnico — če smo odkriti in nepristranski.

MELBOURNE!

Za poroke,
za razne družinske
ali skupinske prilike . . .
. . . Vam rad ustreže

SLOVENSKI KVINTET
CONTINENTAL

5

. . . z našimi domačimi
ali pa tujimi melodijami
Kličite čez dan: 763-6606
(Ivan Šanc)
ali po urah: 543-1361
(Anton Vrisk)

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI":
\$6.— Tone Gabršek, N.N., Rafael Koren, Vlasta Klemenčič; 5.— Avgust Gornik; 4.— Leopolda Kodrič, Stanko Sivec; 3.— Jozo Rijavec, Ivan Maurice, Irena Renko, Ivan Slavec, David Pahor; 2.— Ivana Berginc, Avgust Konečnik, Lazar Furlanič, J. M. Erpič, Rudi Drčar, Jože Svetec; \$1.— Marija Dobrigna, Alojz Ličen, Gabrijel Čefarin, Evgen Braidot, Miro Penca, Jože Stres, Ludvik Tušek, Boris Urbančič, Janez Albrecht, Richard Bogatec, Kunegunda Turk, Ivan Majcen, Anton Pasič, Franc Plesničar, Franc Frigula, Jože Košorok, Jože Marinč, Lucijan Kos, Ana Baranoska, Rudi Jamšek, Karolina Kaučič.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: 10.— Jože Oblak (za lačne); 6.— Anica Šajn.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$40.— P. Bernard.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$10.— Julka Mrčun, Tone Gabršek (S.A.); 5.— Janez Albrecht, Marija Zai (S.A.); \$4.— Kristina Golob; \$3.— N.N.; \$2.— Marija Radin, Andrew Zacutti; \$1.— Marko Zitterschlagler, Ivan Kovačič (S.A.).

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$20 Julka Mrčun; \$2.— Avgust Konečnik.

SLOMŠKOVA ZADEVKA: \$2.— Jože Ficko.

Dobrotnikom Bog povrni!

Op. ur.: Oseba, ki je nedavno za "MISLI" izročila dr. Ivanu Mikuli deset dolarjev, naj se prosim javi uredništvu. Neznano mi je ime in namen daru.

Pošteno

SLOVENSKO DEKLE,
ki bi želelo zaposlitev
v BARAGOVEM DOMU
v Kew, Vic.,
v prijetni domači družbi
in z vso oskrbo,
naj se javi
uredništvu MISLI!

Zdaj ali nikoli, sem si dejal.

"Ata, zakaj pa drži tisti graben skozi Loko, ko ni nič vode v njem?"

Nasmehnil se je.

"Saj imaš prav. Nič ga ni treba. Samo senožet kviri. To je Žirovčeva zanikrnost."

To je bilo tako novo, da je še Tiče svetlo pogledal. Oba sva kar z očmi povpraševala. Ata pa je počasi povedal: "Kadar pride velik dež, tedaj Povšca naraste in se zlije čez bregove. Že veliko let je tega, ko si je pretrgala novo strugo čez Loko, da bi tekla bolj naravnost. Stari Žirovec ni pustil in je napravil zaporo. Pogledaj tu doli kole in pletenje iz vej in žice! To je kar dobro naredil, da potem Povšca ob povodnjih res dolgo ni trgala. Staro strugo je pa pustil. Mar mu je, ko ima toliko sveta! Grmovje jo je prerastlo, a toliko vode se pa le navadno vedno cedi skozi pregrado, da je graben redko suh. Seveda bi bilo treba zaporo po vsaki povodnji popraviti. Je že stara in zmerom bolj pušča. Zdaj je pa pri Žirovcu tako, da ne veš, kdo je gospodar: stari ali Luka. Nič se ne popravlja. Naj pride hud naliv, pa bo Povšca spet pretrgala in udarila po svoji nekdanji strugi..."

Jaz sem lovil misli od Žirovca do Loke in Povšce, pa se nisem mogel nikjer ustaviti. Tiče je v stvar bolje pogledal.

"Saj bi bilo nazadnje prav pametno, če bi Povšca tekla naravnost čez Loko. Imela bi veliko krajšo pot in Loka bi se združila s senožetjo onkraj grmovja, skozi katerega teče Povšca nazaj pod Gradišče."

Na tihem sem občudoval Tičetovo domislico, vendar sem počakal, kaj bo rekel ata. Saj nikoli nisi vedel, pri čem si, dokler nisi slišal njegove besede. Ata se je samo nasmehnil in pokazal tja nekam blizu Žirovca. Prav tam se je Povšca obračala.

"Tisto tamle poglej!"

Tiče je okrenil oči tjakaj in jaz seveda kaj verno za njim. Ničesar nisem videl razen gostega grmovja. Pač! Samo za spoznanje se je kazala streha.

"Mlin mislite?" je vprašal Tiče.

"Mlin, kajpada, mlin! Naj si Povšca dobi spet novo strugo, pa bo Žirovčev mlin lepo na suhem. Luka je vsaj tam sam svoj. Tam ga oče na miru pusti in tja si naroča žganja. Tako je vsaj nekaj miru pri hiši."

Dobro sem videl, da je to ata govoril Tičetu. Fant je prikimal kot da vse do konca razume. Jaz do te ure nisem nikoli slišal takega pripovedovanja iz atovih ust. Gotovo ni mislil, da že tudi jaz kaj slišim in si vzamem v možgane. To spoznanje me je čudno prevzelo. Moram hitro dorasti, da bo ata tudi z menoj takole govoril! Ugibal sem, če Tiče tudi to ve, da pri Žirovcu voda sama v kuhinjo teče...

Nastal je premolk. Moja misel se je vrnila k studentu, kjer sem z Miceljnomo gledal v tolmun. Potem sem tam za vrbovjem zagledal Žirovčevega očeta in zaslišal besedo 'gostač'. In bil sem spet pred svojo prvo največjo uganko.

Če bi zdajle vprašal, kaj je 'gostač'? Pa ko sem danes že toliko vprašal kot doslej še nikoli! Preden sem se odločil, mi je misel že preskočila.

Mlin! Da imajo torej tudi tega pri Žirovcu! Saj tisto bajto tam doli sem že večkrat videl z našega griča nad Žirovčevim potokom, pa se nisem doslej nič menil zanjo. Zdaj pa na lepem izvem, da je tam mlin! — Od nas v mlin nismo veliko pošiljali. Saj so naše meline dale komaj kaj žita. A če smo kdaj le kaj

poslali, smo si izbrali mlin pod Topolom. Dvakrat, mislim, sem bil že gori z atom. Bilo je petkrat tako daleč kot do Žirovca. Zakaj neki ne dajemo mlet k Žirovčevim, ko je njihov mlin vendar tako pri roki?

Do tu sem mislil, naprej nisem mogel. Naenkrat se je ata odtrgal od tal in Tiče za njim.

“Poglejmo k čebelam, da se čas do južine porabi!”

Tiče se za čebelje pike ni dosti menil, ata pa popolnoma nič. Jaz pa za čebele nisem bil kar nič vnet. Naj si sama ogledujeta tiste strupene muhe, če innata veselje! Lepo sem zaostal in zavil pod sadnim drevjem proti kozolcu. Imel sem občutek, da sem se tisto jutro dvakrat zbudil: najprej iz spanja, potem pa ob Miceljnu pri studencu. In sem ostal buden vse doslej, da sem videl in slišal reči, kot bi bile danes prvič pred mano.

Vse to se mi je zdelo strašansko čudno.

Dalje prihodnjič.

TU JE ODGOVOR

Nedavno sem prejel pismo, ki ga tu priobčujem. Prepričan sem sicer, da vprašanje ni iskreno iskanje resnice, pa je morda prav zato še bolj potrebno odgovora.

Dragi urednik! — V aprilskih MISLIH smo pod naslovom “Iz vseh vetrov” brali, kaj jezuit Miha Žužek piše o bogatinih v Južni Ameriki. Pravi, da bogatini ne bodo šli v nebesa. — Ali je g. Žužek katerikrat pomislil, kako bo Vaš “sveti oče” v Rimu prišel v nebesa? Kolikor je meni znano, je Vaš “sveti oče” najbogatejši človek na svetu. — Vas pozdravlja Lojze Krizman, Elizabeth East, S.A.

Dragi Lojze! Že s tem, da Miha Žužku podtikate stavek, da “bogati ne bodo šli v nebesa”, ste dali kaj slabo spričevalo svoji verodostojnosti in iskrenemu iskanju resnice. Nikjer v tistih nekaj vrsticah nisem zasledil te izjave. Bila bi krivična, kot je krivična Vaše podtikanje. Še Kristus sam tega ni nikoli izjavil, dejal pa je, da bo “bogatin TEŽKO prišel v nebeško kraljestvo” (Mt 19, 23) in dostavil nazorno primero, kakršne so bile v orientalski govoricu zelo razširjene: “Laže je velblodu iti skozi šivankino uho, kakor bogatino priti v božje kraljestvo” (Mt 19, 24). Kristus je nazorno pojasnil, da je za tistega, ki ima veliko premoženje in svoje srce navezano nanj, zveličanje brez posebne božje pomoči nemogoče. Z drugo besedo: premožni so dolžni svoje bogastvo uporabljati v dobre namene in ne smejo zakrkniti svojih src za uboge, če se hočejo zveličati. Da prav zaradi navezanosti na svoje bogastvo mnogi mislijo le nase, je žal znano tudi nam iz vsakdanjega življenja.

Vaše znanje o “najbogatejšem človeku na svetu” je pa kaj revno in zelo šepa. Škoda, da se zastrupljate s propagando, ki na tako naiven način udarja po kato-

Iz ljubljanskega “PAVLIHA”:

● Delavec govori sam s seboj: “To, da je zdaj, ko imamo samoupravljanje, tovarna tudi moja, še razumem. Ampak kako sem samega sebe vrgel iz službe, mi pa ne bo nikoli jasno”.

● Gospodinja mesarju: “Prav za prav pa mi je čisto vseeno, če je me-so drago, saj ga tako ali tako nimate”.

● Nepismeni so pogosto bolje informirani — saj ne berejo časopisov.

● Nekdo modruje sam s seboj: “Pravzaprav je kar dobro, ko cene poskočijo za 30 odstotkov. Potem je vsaj ves teden mir”.

liški Cerkvi, pa ji trezno misleči človek ne nasede kar ljavan. Čudno, da Nixonu ne očitata bogastva vse Amerike, ker je slučajno predsednik Združenih držav. Če ste se Vi, dragi Lojze, potrudili v Avstraliji do lastnega doma in morda avta ter imate nekaj denarja na banki, ste verjetno osebno bogatejši od našega svetega očeta. Ne bom trdil, da zlasti v zgodovinskih spomenikih in umetninah vatikanskih muzejev (ves Vatikan bi lahko imenovali muzej) ter stavb ni milijonska vrednost ter tudi njih vzdrževanje požre težke vsote. Enako administracija svetovne organizacije Cerkve — za to skrbimo člani Cerkve in naj drugim ne gre v nos! Tudi ne bom rekel, da praktični katoličani vsega sveta ne zbiramo rade volje milijone in milijone darov — Zrno do zrna pogača! — za vse mogoče cerkvene nabirke. Nobena nabirka ni tajnost in vsak pošten človek ve, da tega papež ne spravlja v svoj žep. Ko bi videli vsakoletno statistiko, kam gredo ti milijoni preko Vatikana, bi bili lahko samo ponosni, da ste krščen katoličan. Doslej ni bilo ene same svetovne akcije, da katoliška Cerkve ne bi občutno pomagala ne glede na vero in narodnost tistih, ki pomoč potrebujejo. En sam pogled po misijonih nerazvitih dežel Vam pokaže dovolj, če nečete biti slepi. Zato papežu in katoliški Cerkvi v tem ni kaj očitati, najmanj ima to pravico kdor koli iz zlobnih in sebičnih namenov. Celó to je res, da se karitativnemu delu naše Cerkve čudijo največji nasprotniki križa, če so le odkriti. In prav to jih najbrž tudi boli. Ne hodite slepi — tudi slepoto za resnico bo Bog enkrat kaznoval — nič manj kot trdosrčne bogatine.

Upam, da imate Vi še skromen delček darežljivosti katoliške Cerkve, kadar revež potrka na Vaša vrata. Vsaj Vaša verna slovenska mati Vas je verjetno po božjem nauku tako učila. Naj Vam Bog da tudi zdravo speznanje, da boste prav presojali! — Urednik.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvi!)
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

SLUŽBE BOŽJE

17. junija, nedelja, SVETA TROJICA
9:30 Merrylands
6:00 zvečer, Canberra (Garran)
23. junija, sobota, Agripina, dev., Zeno, muč.
6:30 zvečer, Merrylands (sobotna večerna maša od danes dalje eno uro preje)
24. junija, nedelja, SVETO REŠNJE TELO in KRI.
9:30 Merrylands (danes tiha maša)
12:00 opoldan, Merrylands, praznična peta sv. maša SVETEGA REŠNJEGA TELESA in KRVI. Po maši blagoslov z Najsvetejšim. Poje mešani pevski zbor.
2:30 popoldan, Westmead Boys Home, Telovska procesija za zapadni del sydneyske nadškofije. Tej procesiji se pridružimo tudi Slovenci kot skupina.
29. junija, petek, Peter in Pavel, apostola (nezapovedan).
6:30 zvečer, Merrylands, sv. maša.
30. junija, sobota, Brezmadežno Srce Marijino.
6:30 zvečer, Merrylands, sv. maša
1. julija, nedelja, SRCE JEZUSOVO. (Estera)
9:30 Merrylands, redna nedeljska sv. maša
6. julija, Prvi petek, Marija Goretti, muč.
6:30 zvečer, Merrylands, sv. maša, blagoslov.
7. julija, Prva sobota, Izaija, prerok.
6:30 zvečer, Merrylands, sv. maša, molitve za domovino.
8. julija, 14. zelena nedelja. (Evgen, papež)
9:30 Merrylands, redna nedeljska sv. maša
5:30 popoldan, Wollongong, mesečna slov. sv. maša
14. julija, sobota, Kamil de Lellis, red, ust.
6:30 zvečer, Merrylands, sv. maša.
15. julija, 15. zelena nedelja. (Vladimir, knez)
9:30 Merrylands, redna nedeljska sv. maša
6:00 zvečer, Canberra (Garran), mesečna slov. sv. maša.

SOBOTNA VEČERNA MAŠA, pri kateri lahko opravite že nedeljsko dolžnost, če na nedeljo ne morete k službi božji, bo vsaj zdaj v zimskih mesecih eno uro preje kot doslej. Torej ob 6:30 zvečer. Zelo verjetno pa bo ta čas ostal tudi pozneje. To velja do nadaljnjega oznanila tudi za ostale večerne maše.

TELOVSKA PROCESIJA za sydneysko nadškofijo bo letos v nedeljo, 24. junija. Ta dan je praznik Svetega Rešnjega Telesa in Krvi. V Merrylandsu bo ob 12. uri opoldan praznična sv. maša z blagoslovom z Najsvetejšim. Sodeloval bo mešani pevski zbor pod voastvom g. Klakočerja. Poleg lepih umetnih pesmi nam bodo pevci zapeli tudi prilžnostne za ta dan "Praznika svetega" in "Hvali, Sion, Rešenika". Po maši iz Merrylandsa gremo vsi v Westmead, kjer se bomo pridružili avstralskim vernikom in drugim narodnostnim skupinam za procesijo Sv. Rešnjega Telesa, ki jo bo vodil sam kardinal Freeman. V Westmead namreč ne bo sv. maše, ampak le procesija. Zato je treba nedeljsko dolžnost že preje opraviti: V Merrylandsu ob 9:30 zjutraj (tiha maša), ob 12. uri (peta maša), ali pa v farni cerkvi našega kraja.

Lepo prosim, da so vse narodne noše navzoče pri tej procesiji. Tudi število naših rojakov naj preseže število prejšnjih let. Sedaj, ko imamo svojo cerkev, bi morali biti toliko bolj organizirani in med seboj povezani. Lepo bi bilo tudi, da bi tisti, ki imajo prostor v avtomobilu, ponudili prevoz rojakom, ki ga nimajo. To velja za vse naše službe božje. — Kaj pa je namen procesije? Gotovo ne, da bi se razkazovali in bahali. Pač pa je javna manifestacija naše svete vere in posebej naše vere v Kristusovo resnično pričujočnost v Svetem Rešnjem Telesu. Z našo udeležbo pri procesiji bomo znova zagotovili Kristusu in javnosti, da hočemo še naprej slediti Njemu, ki je Pot, Resnica in Življenje. Lepo bi bilo, ko bi vsi rojaki za ta praznik prejeli sv. obhajilo. Starši naj naroče otrokom, da naj ta dan pristopijo k sv. obhajilu in če treba, en dan prej opravijo sv. spoved. Pokažimo torej našo vero in se odzovimo gornjemu vabilu!

Mesec junij je posvečen SRCU JEZUSOVEMU. Kratka pobožnost v čast Srcu Jezusovemu bo vsako soboto po večerni maši. Tudi oltarček pod zvonikom bo za to priliko posebej okrašen, kakor je bil Marijin v majniku. Zato naj na tem mestu velja iskrena hvala na-

šim ženam, ki so tako lepo krasile Marijin kip in pri-
našale najlepše cvetje za majski oltarček. Marija jim
gotovo ne bo ostala dolžna za to pozornost. Udeležba
pri šmarnični pobožnosti je bila vsekakor precej boljša
kot pri navadnih sobotnih mašah. Vendar bi bilo z
nekoliko več dobre volje še dosti bolje. Pri šmarni-
cah smo čitali isto branje, kot v domovini: "Matí mla-
dih Cerква", misijonske šmarnice, ki jih je sestavil
jezuit Franc Svobljšak.

Kaj pa **SLOMŠEK** in **BARAGA**? — Že dalj časa
nisem spregovoril o tem. Vendar ne smemo pozabiti
na ta dva naša svetniška kandidata. Zadevi za pro-
na glasitev blaženim obeh rojakov sta sedaj v Rimu v
rokah pristojne kongregacije. Koliko časa bo vzelo,
da bo prišlo do proglastitve enega ali drugega, ali obeh,
je vprašanje. Izvedenci pravijo, da kvečjemu nekaj let.
Slomškova zadeva je v Rimu že nekaj časa, kjer pre-
gledujejo njegove spise. Baragova zadeva pa je šele
pred nekaj meseci prišla v Rim. Razlika je ta, da za
Slomška dela slovenska Cerkev sama, dočim ima Ba-
raga močnega pospeševalca v Ameriki, kjer je delo-
val kot misijonar med Indijanci in ustanovil škofijo
Marquette, Michigan. Toda oba sta sinova naše slo-
venske domovine in kot taka vredna naše vsestranske
podpore. Ona dva sicer ne potrebujeata svetniške glo-
riole. Saj smo itak prepričani, da sta zaradi junaških
krepkosti v življenju že v nebeški slavi. Toda za našo
slovensko Cerkev in za naš narod bi bilo uradno pro-
glašenje blaženim in svetnikom neizmerne vrednosti.
Naš narod je že stoletja veren in je vzgojil številne svete
može in žene. Kot veličastna krona tem in našem
narodu bi bilo poveljanje teh naših dveh oltarnih kan-
didatov Slomška in Baraga, obenem pa mogočno po-
roštvo vernosti našim bodočim rodovom.

Vedeti pa moramo eno: če hočemo imeti svetnika,
si ga moramo izprositi. Nihče nam ga ne bo ponujal.
Poleg formalnosti, ki se zahtevajo v ta namen, je treba
imeti vsaj tri čudeže na njuno priprošnjo, predno bo
prišlo do proglastitve. V ta namen moramo imeti zaupa-
nje v naše svetniške kandidate in se jim priporočati v
raznih zadevah. S tem damo Bogu priliko, da nam
pokaže, da so ti naši svetniški kandidati pri Njem res
mogočni priprošnjiki. Zato se radi zatekajmo k njima.
Obenem pa tudi prispevajmo po svojih močeh za njuni
zadevi. Posebno za Slomškovo (za Baraga bo že Ame-
rika tozadevno poskrbela) so darovi res dobrodošli.
Pošljite jih naravnost na "Misli", ali pa jih izročite slo-
venskemu duhovniku. Prav tako je važno, da sporo-
čite uslišanja na priprošnjo katerega od svetniških kan-
didatov. Ta bodo objavljena v "Slomškovem listu", ki
izhaja parkrat na leto pri Mohorjevi v Celovcu. Važno
je, da sporočite o uslišanjih, čeprav ne želite svojega
imena objavljenega.

Lep dan smo imeli v **HORSLEY PARKU** v nedeljo,
dne 27. maja. Opoldan je bila sv. maša na prostem,
nato pete litanijske. Mešani zbor pod vodstvom g. Klako-
čerja je zelo povzdignil slovesnost. Udeležba je bila kar
lepa. V teku popoldneva je prišlo še več rojakov na

Naš sydneyški Marijin šmarnični oltarček v kapelici
pod zvonikom

piknik, tako da dobre volje ni manjkalo. Muzika na
ploščah je lepo donela preko pred kratkim kupljenega
gramofona in zvočnika. Tudi otroci so se naskakali in
naužili svežega zraka. Popoldan je zmanjkalo hrane, kar
je dokaz, da je bila udeležba dobra. Zopet en korak
naprej na poti do lastnega Slovenskega doma!

SLOVENSKA ŠOLA v Merrylandsu se je začela s
prvo soboto v juniju. Prihodnjič bomo o tem več po-
ročali. Kdor se zanima: šola je vsako soboto ob drugi
uri popoldan. Veronauk za prvoobhajance pa imamo
ob sobotah ob eni uri. Trenutno je v veroučni skupini
okrog 15 otrok. Še več naj bi se jim pridružilo.

Poroke in krsti bodo objavljeni prihodnjič.

P. Valerijan

Vljudno ste vabljeni na
TELOVSKO PROCESIJO
ki bo v nedeljo, 24. junija.
Ob 12. uri (opoldan) je
v **Merrylandsu praznična maša**,
ob 2:30 popoldan pa v Westmead
Telovska procesija.
Vsi rojaki lepo vabljeni!
Zlasti **NARODNE NOŠE!**

Z Vseh Vetrov

AVSTRALSKI VLADI še vedno ni jasno, kdaj je bila izvršena smrtna obsodba nad tremi avstralskimi državljani v Jugoslaviji. Trem danim datumom je dan še četrti: **10. april**. V Canberri se še vedno sprašujejo, čemu Jugoslavija celotno zadevo zavija v tak molk. Hočejo priti stvari do dna. Brez dvoma tudi nas vse zanima, kdaj in kaj bodo odkrili.

Glede dvojnega državljanstva Jugoslavija noče popustiti: pridržava si popolno pravico do vseh svojih ljudi, četudi so sprejeli tuje državljanstvo. Nočejo torej priznati nobene obveznosti obvestila avstralski ambasadi glede slučajev kot so se zgodili. Tudi to vprašanje nas vse zanima, kako se bo rešilo.

PREDLOG ZA UZAKONITEV SPLAVA je bil — hvala Bogu — dne 10. maja v našem federalnem parlamentu z veliko večino poražen. Od 121 glasovalcev jih je samo 23 glasovalo v prid predlogu, 98 glasov pa je bilo na strani pravice nerojenih do življenja. Akcije proti uzakonitvi splava torej niso bile zastoj: javne demonstracije v vseh večjih mestih, prošnje s tisoči podpisov, izjave zdravnikov in visokih osebnosti... vse je rodilo svoj uspeh. Federalni parlament je istočasno tudi odklonil dodatek k predlogu, naj bi bila ustanovljena posebna komisija za preiskavo splava. Kjer gre za navadni uboj živega bitja in njegove pravice do življenja, je res skoraj vsako raziskavanje odveč. Posledice uzakonjenja po drugih deželah sveta, kjer danes skušajo vlade uzakonjenja ustaviti ali vsaj omejiti, nam povedo dovolj. Rešitev bo treba najti v večji skrbi za nosečnice, zlasti nezakonske, ne pa v legaliziranju ubijanja nerojenih.

NARAVNOST SMEŠNE so bile izjave teh, ki so se potegovali za uzakonjenje splava. Zgražali su se nad tem, da je **National Right to Life Association** nudila ljudem avtentične fotografije razmesarjenih trupel in objavila, kaj je prav za prav splav; in da so kazali o tem tudi filme, zlasti doraščajoči mladini. "Kako si upate kazati tako strašne slike..." smo brali v časopisu. Res čudna logika! Pokazati ljudem v sliki, kaj je uboj, naj bi bilo prepovedano — uzakoniti dejanski uboj in ga legalno izvrševati, naj bi bilo pa prav in kulturno. Saj zdrava pamet nič več ne dela v tako zmešanih glavah...

IZNAJIDITELJ DALJNOGLEDA, Galileo Galilei, je leta 1609 kot prvi zemljan na lastne oči videl, da je v tako imenovani Rimski cesti na nebu najmanj milijon zvezd. Sedemdeset let pozneje jih je astronom Hershell naštel že sto milijonov. Holanec Kapteyn je leta 1906 opisal to cesto, da ima brez števila zvezd, ki so druga od druge oddaljene milijone in milijone kilometrov; da je dolga 23,000 in široka 6,000 svetlobnih let. Na nobeni teh zvezd ni življenja, vse so v ognju. Med njimi so morda druge zvezde, ki so se že ohladile, pa mi zanje ne moremo vedeti, ker ne dajejo od sebe svetlo-

be. Ni izključeno, da bi bilo v vesoljstvu kaj zvezd, ki bi imele življenje. Toda tudi če so, zaenkrat vemo samo za našo Zemljo. In ta je "obešena" v prostoru med milijoni zvezd, velikih kot sonce; in "obešena" je natančno tako, da je na njej moglo nastati življenje rastlinstva, živalstva in človeštva. Mogla je nastati civilizacija, kultura, duhovnost. Milijoni zvezd se sučejo po vsemirju natančno tako, kot je za našo Zemljo prav — in za nas. Nekateri pravijo, da je vse to "slučajno"...

VOJAŠKE DIKTATORSKE VLADE ima še danes vsaj polovica držav Latinske Amerike, ki jih je skupaj dvajset. Res niso vse te vlade vse obsodbe vredne, vendar je že skrajni čas, da bi preko vsega kontinenta zavladala demokracija. Pod vojaško vlado je bila zadnjih 17 let tudi Argentina. Odkar je padel znani Peron, ki ga je vrglo vojaštvo, so se pogosto menjavale vojaške vlade, nobena kaj prida uspešna. Sedanja vlada se je odločila za svobodne volitve, ki so se vršile v marcu, na dan 25. maja je pa prevzela oblast na novo izvoljena vlada iz stranke Peronistov. Pričakujejo, da bo dejansko vladal spet Peron, ki se bo 21. junija vrnil iz pregnanstva v Španiji.

KOMUNISTIČNA ALBANIJA, kakor je po ozemlju in prebivalstvu majhna, je široko odprla usta in smatra samo sebe za edinstveno državo. V nekih ozirih je to tudi res. Od vseh protiverskih držav je, kot se sama hvali, najbolj dosledno izvedla popoln ateizem. Nobena vera ni dovoljena, seveda najmanj katoliška. Za podelitev krsta je kazen — krogla. Priprava za evropsko varnostno konferenco v Helsinkih se udeležujejo vse evropske države, z njimi skupaj celo ZDA in Kanada, edina izjema je — Albanija. Sama je baje dovolj zavarovana pod dolgo roko Pekinga, za varnost ostalih držav pa Albanija ne čuti odgovornosti.

DO EVROPSKE VARNOSTNE KONFERENCE menda le pride še v tem letu. Pritisk zanjo je prihajal iz Moskve že dolgo. Zapadne države, med njimi v prvi vrsti Amerika, se niso mogle navdušiti. Iskrenosti Moskve niso mogle zaupati, češ da ji gre le za potrditev njenih meja pred vsem svetom, pa še za kako prikrito možnost razširitve vpliva na razne strani. Zadnje čase so se pa tudi zapadne države omeščale in se jim zdi varnostna konferenca sprejemljiva. Čutijo — vsaj tako se jim zdi — da si da dandanes tudi Moskva kaj dopovedati. Presenetljivih uspehov od te konference najbrž nihče ne pričakuje, vendar je boljše, da države med seboj klepetajo, kot pa pod kanoni in bombami šklepetajo.

V CLEVELANDU JE SLOMSKOV KROŽEK objavil vabilo na prireditve v korist denarne zbirke za Slomškovo beatifikacijo. V vabilu smo brali med drugim: "Slomškovo pregovor pravi: Lepo je dati tam, kjer nihče ne prosi. Tako bi si želeli, da bi nikomur v nadlego ne bilo to naše vabilo. Saj ne valja samo kakemu posa-

mezniku, zadeva je nas vseh, da škofu Slomšku pripomoremo do oltarske časti. Ni pa rečeno, naj bi posameznik za to zadevo nič ne storil. Ljudje smo kakor hleb kruha, ki je celota iz mnogih zrn — tudi moje in tvoje zrno mora biti v celoti dela za Slomškovo beatifikacijo.

WILLIE BRANDT NAPOVEDUJE, da njegova Nemčija od leta 1975 naprej ne bo potrebovala tujih delavcev — "Gastarbeiter". Ne samo da jih ne bo več sprejemala, tudi tiste, ki jih bo to leto zasačilo v Nemčiji, bodo poslali domov ali kamor bodo pač usmerili korače. Ni jasno, kako si Willie Brandt to veliko spremembo predstavlja, vendar je mož znan, da ne daje izjav kar tjavendan. Mora že nekaj vedeti. Če bo to res, bo mnogo evropskih držav prizadetih — vse od Turčije do Portugalske. Seveda še posebej Jugoslavija, ki ima po izjavi samega Tita v zapadnih evropskih deželah, največ pa v Nemčiji, moštva za tri armadne zборе. Tudi ta Brandtova napoved je gotovo med vzroki, zakaj v domovini več in več razpravljajo o "zdomcih" in iščejo odgovor na vprašanje: Zakaj toliko ljudi odhaja s trebuhom za kruhom v tujino? Odgovora na najdejo, ker je — preblizu...

NAD STOTISOČ DOLARJEV sta imeli lansko leto dohodkov obe slovenski župniji v Torontu: Marija Pomagaj in Brezmadežna. Prispevki prihajajo od rednih nedeljskih nabirk pri službah božjih, božičnih in velikonočnih darov, od raznih prireditev, osebnih darov in tako dalje. Poznavavci razmer trdijo, da udje obeh župnij ne predstavljajo večine Slovencev v mestu. Neko število jih pripada kanadskim župnijam, precej je tudi takih, ki se sploh ne menijo za vero in cerkev. Ko je kljub temu toliko denarja prišlo za farne potrebe, je znamenje, kako radodarni so zavedni slovenski katoličani v Torontu. Obe župniji imata sicer še precejšnje dolgove, vendar misel na nove zgradbe in za potrebe boljšega pastirovanja nikoli ne zaspri. Z naše strani jih lahko samo občudujemo.

JACQUES MARITAIN, veliki francoski mislec in odlični kristjan, je 28. aprila umrl. Sam konvertit h katoliški veri je postal pravi moderni apostol, ki je stotine francoskih izobražencev vrnil Bogu. Oglašal se je k vsem velikim vprašanjem ter vselej odločno povedal

svoje stališče ne glede na to, ali se komu zameri ali ne. Četudi laik je bil poklican k sodelovanju na zadnjem cerkvenem zboru. Dolga leta je predaval moderno filozofijo na Katoliškem inštitutu v Parizu, od koder je njegovo ime zaslovelo po vsem svetu. Njegova številna dela — nad petdeset knjig — so prevedena v mnogo jezikov. Sedanji sveti oče Pavel VI. je svoj čas njegova dela prevajal v italijanski jezik in sta si že takrat postala iskrena prijatelja. Brali smo, da je papež jokal, ko je zvedel za njegovo smrt.

Maritain je umrl v starosti 91 let. Katoliški svet je z njim brez dvoma izgubil eno največjih osebnosti naše dobe.

LENINA v Rusiji zadnji čas vedno bolj in bolj poudarjajo. Vedno več je povsod njegovih slik in spomenikov, vedno več knjig o njem po knjigarnah. V zadnjih osmih letih je Sovjetska zveza producirala nič manj kot štirinajst celovečernih filmov o njem. Tuji novinarji se šalijo, da so Sovjeti "blizu slovesne kanonizacije svojega ustanovitelja". Pri vsem tem kultu, ki ruskemu narodu že preseda, kroži po Moskvi precej smešnic. Seveda na ušesa, kaj reči javno bi bilo prenevarno. Ena izmed teh šal govori o natečaju, ki ga je oblast razpisala za spomenik v počastitev pisatelja Puškina. Prvo nagrado je dobil kip Lenina, drugo nagrado je dobil kip Lenina s Puškinovo knjigo v roki, tretjo nagrado pa kip Puškina, ko bere knjigo o Leninu — četudi je Puškin umrl 33 let pred Leninovim rojstvom...

MATI TEREZA, indijski angel ljubezni, je prejela novo nagrado. Tempelton ustanova je to svojo "Nagrado za napredek v veri" podelila prav njej, ker je "razširila in poglobila s svojimi deli ljubezni človeško spoznanje in ljubezen do Boga in je tako pospeševala iskanje vrednosti človeškega življenja v ogledalu božjega". Srebrno medaljo in ček v vrednosti 88.000 ameriških dolarjev ji je v posebni ceremoniji izročil v imenu ustanove angleški princ Filip.

Denar je najbrž že naložen v "nebeško banko" — saj vemo, da mati Tereza sproti porabi vse za najrevnejše, katerim veljajo njene ustanove po Indiji in po vsem svetu. Verjetno je tudi že srebro medaljo spravila v denar za nujne potrebe, ki jih nikdar ne zmanjka v njenem krogu bede.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

**OJ ZLATI ČAS!
JE V MLADIH LETIH SETEV,
BO V STARIH DOBRA ŽETEV;
ČE PRIDNI BODEMO,
NAM NIKDAR ZAL NE BO.**

**OJ, ZLATI ČAS!
VSE ŽIVE DNI SE TRUDI
IN ČASA NE ZAMUDI,
POČIVATI SLADKO
POTEM V NEBESIH BO!**

A. M. SLOMŠEK

DRAGI STRIČEK! — Naj se še jaz enkrat oglasim v našem Kotičku. Moram povedati, da bi zelo rad hodil v slovensko šolo v Kew, pa smo predalec in mi ni mogoče. Včasih pa le gremo k slovenski maši. Tudi za kongres smo šli, ko je bil tam slovenski škof.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Prišli smo prezgodaj in smo stali na dvorišču pred lursko votlino. Pa mi mama pravi: "Poglej, škof pridejo!" Jaz pa nisem nikjer videl škofa, ker sem mislil, da škof vedno hodi okrog oblečen kot svetil Miklavž: s palico in visoko kapo. On pa je bil že pri nas in se nam je smejal. Bil je oblečen tako kot naš gospod župnik, samo prstan je imel in križ mu je visel okrog vratu. Gospod škof me je vprašal: "No, ali znaš še kaj slovensko?" Jaz pa sem mu odgovoril, da še in sem bil na to zelo ponosen.

Vesel sem, da sem videl slovenskega škofa in je govoril z mano. Ko bomo šli domov na počitnice, bomo tudi njega obiskali pri veliki cerkvi v Ljubljani. — **Johnny Kolman, Sunshine, Vic.**

DRAGI STRIČEK! — Ko so odprli slovensko cerkev v Veselovem, sem bila tam z mamo in atom. Bilo je zelo lepo. Videla sem prvič škofa in sem ga prosila, če bi se z njim slikala. Tukaj pošiljam sliko, ki mi bo lep spomin. — **Anna Šverko, North Sydney, N.S.W.**

Draga Anica! Hvala za sliko. Žal je ne morem objaviti, ker je v barvah in premalo jasna. Da bo lep spomin v tvojem albumu; pa rad verjamem. — Tvoj striček.

DRAGI OTROCI!

Danes naj za spremembo Sydney prinese sliko od enega svojih fantov. Na sliki vidite 13-letnega **HENRIJA STARIHA** iz Merrylandsa (Veselovega), kjer je naša slovenska cerkev. Rojen je bil 21.3.1960 v Stanmoru. Je najstarejši otrok družine Antona in Antonije Stariha, ki sta po rodu iz okolice Semiča v Beli Krajini. Ostala dva otroka sta Marko in Stanka. Henry je dijak drugega razreda gimnazije (High School) v Merrylandsu. Eden največjih dogodkov v njegovem življenju je bil gotovo trimesečni obisk rojstne domovine staršev pred tremi leti. Kot spomin na to ima poln album slik sorodnikov in lepih krajev v domovini. Te rad pokaže vsem obiskovalcem Starihove družine.

Poleg šolskega študija ima Henry tudi lep "hobby": Igra namreč pri šolski godbi, ki ima okrog 40 članov. Godba je že dostikrat javno nastopila. Na letošnjem ANZAC-dnevu je prejela drugo nagrado. Namerava nastopiti tudi na Waratah Festivalu.

Godba nastopa v kadetskih uniformah (predvojaška vzgoja). To je uniforma, v kateri vidite Henry-ja na sliki.

Poleg muzikanta je Henry tudi navdušen plavalec in je prejel že lepo število raznih trofej za rekordno plavanje. Pa to še ni vse! Henry je tudi ministrant v slovenski cerkvi že od vsega njenega početka. Redno prihaja in rad ministrira skupaj s svojim bratom Markom in ostalimi fanti. Kajne, dragi otroci, da mu vsi želimo še dosti uspehov v šoli, pri godbi, ministriranju in plavanju. Pa tudi to, da ne bi pozabil slovenskega jezika.

ADELAIDE, S.A. — Pater urednik, v majski številki MISLI ste objavili pismo, ki ga pisec zaradi neresničnih podatkov ni upal podpisati s polnim imenom. In tako smo mi zpočet enkrat hlapci Jerneji, ki iščejo pravico. Upam, da boste objavili to moje osebno pismo.

V ponos mi je, da lahko predsedujem Klubu in po svojih močeh delam za poštene in miroljubne Slovence svojih Avstraliji. Zato me boli, če kdo hoče razdirati in klevetati našo skupnost. V vsakem vrtu raste plevel; žal tudi v našem, ki se imenuje Slovenski klub Adelaide. A veliko večji je ponos, veselje in notranje zadovoljenje ljudi, ki delajo za skupne dobrine, kot pa tih, ki skušajo napore poštenjakov z nepremišljenim pisanjem razbijati. Namen SKA je kulturno, športno in družabno zabavati vse Slovence, ki hočejo postati člani kluba, enako njihove prijatelje. Družiti, narodno vzgajati in pomagati v vseh potrebah, v kolikor je v moči Kluba, članom in Slovencem nečlanom. Družiti vse Slovence brez razlike na njihovo politično ali versko prepričanje, le da v prostorih Kluba ne vsiljujejo svojih idej sočlanom, če jih ti niso voljni poslušati.

Zadnji izredni občni zbor je bil sklican največ zaradi prve in s tem tudi glavne točke: povečati upravni odbor, ki je bil odločno premaloštevilčen. Druga točka, tako boleča za nekoga, je samo dobronamerna. Če kdo misli, da se naša mladina, ko doraste, ne bo zanimala za politične stranke v tej deželi, naj si ogleda Ameriko! Tudi se mnogo naših poroča z dekleti ali fanti drugih verskih prepričanj in ni izključeno, da kdo njih mladine ne bo tudi drugo vero sprejel in v njej profesionalno nastopal. Potem so med nami tudi ljudje, ki vere ali duhovnika ne priznavajo: tudi njim ne moremo in ne smemo slovenstva odrekati. Zato so vsa podtikanja in nezaupanja v naše delo neosnovana. Vsa naša zborovanja (razen enega lansko leto) potekajo pošteno in demokratično, brez vsakih večjih izpadov: skoraj bi lahko rekel, da premirno. Da sem sam izredni občni zbor boječe začel, je pač zaradi moje narave in nečlanosti. Moji nameni in računi so čisti. — Vas pozdravlja
Tone Gabršček.

Up. ur.: Ni moj namen dajati dragocene strani MISLI polemiki, čutil sem pa uredniško dolžnost, da od vseh prejetih pisem le objavim to adelaidsko pismo kot odgovor prvemu. Tako imajo braveri priliko slišati še drugo plat zvona in lažje presoditi. Čutim pa tudi pravico dodati svoje pripombe, ker sem pač na nesrečo zopet sam del dogajanj.

S tem, če kdo od urednika želi, da objavi namesto polnega imena pod članek samo njegove začetne črke, še nikakor ni rečeno, da je to storil zaradi neresničnih podatkov v članku. Vzroki za zgolj začetnice imena

pisca so lahko druge, za adelaidski primer še prav gotovo. Številne druge ustne in pismene izjave članov potrjujejo, da član N.A. ni pretiraval, morda celo zadevo raje omilil. Je znana in spoštovana oseba med adelaidskimi Slovenci. Takega "plevela" bi bil lahko vesel vsak klub in celo odbor, ki želi doseči svoje lepo pisane namene v prid slovenski skupnosti tudi v dejanju.

V "dobronamernost" druge točke izrednega občnega zbora sam kot prizadeti zelo dvomim. Čudno zveni sklicevati izredni občni zbor malo pred rednim "zaradi naše mladine, ko doraste..." Bo še dosti let časa, predno bo naša mladina zasedala položaje v tukajšnjih političnih strankah, če jih bo sploh kdaj. Iz svojega ameriškega življenja pa lahko povem, da je vsako slovensko izseljensko društvo samo ponosno, če se danes lahko ponaša s tem, da je bil n. pr. governer in poznejši senator Frank Lausche celo član odbora. Nobenemu republikanskemu članu društva ni prišlo na misel, da je Frank v odboru zato, da bi širil idejo svoje demokratske stranke. Vsak član naj vrši svoje dolžnosti do društva in po svoje pomaga za njegov namen, kakšno stranko zastopa pri volitvah, pa je njegova zasebna zadeva.

Tudi žal še nič ne kaže, da bo kak slovenski sin v Adelaidi postal, duhovnik ali celo protestantski pastor — da zveni bolj na široko in v skrbi za čistost neopredeljenosti bodočnosti Kluba. In dalje: da so žal tudi v Adelaidi rojaki, "ki vere in duhovnika ne priznavajo", ni nič novega (četudi so verjetno prišli v izseljenstvo kot katoličani s pomočjo katoliške izseljenske organizacije). Nihče jim zaradi tega ne odreka slovenstva — je pa zato prav tako krivično in nelogično odrekati slovenstvo nekemu zaradi duhovniškega kolarja. Zgolj bojazen, da bi morda v prostorih Kluba vsiljeval svoje ideje sočlanom, menda ni dovolj velik vzrok za štiri leta čakanja na članstvo. Posebno ne, ko je istočasno v istih prostorih lepo število članov moralo slišati marsikatero pikro opazko zaradi svojega verskega prepričanja. Bodimo možje, ne pa noji, ki skrivamo glavo v pesek in se prepričujemo, da je vse lepo in prav! V čistost namenov in računov zgoraj podpisanega ne dvomim, pa tudi članek zadnje številke mu menda ničesar ni osebno očital. Se pa žal morda z najboljšimi nameni marsikaj gradi na napačnih postavkah, neresničnih trditvah in neosnovanem nezaupanju, pa še v bojazni do nekaterih — v tem pa je osnovna pogrška in dokler bo tako, ne bo kaj prida zgrajeno za našo ubogo skupnost.

K moji opombi v prejšnji številki MISLI bi rad dodal tole: po uspehih spremembah pravil na izrednem občnem zboru sem končno prejel od odbora pismo, da smem postati član ali pa lahko sprejemem celo

častno članstvo. Pismo nosi datum 29. aprila, poštni pečat na kuverti ima datum 7. maja, prejel sem ga pa naslednji dan, 8. maja — tri dni po zaključku majske številke. Žal mi pismo ni odgovorilo na moje edino vprašanje, po kateri točki pravil sem bil kot slovenski izseljenec nad štiri leta nezmožen članstva. Po vsem, kar je bilo, enostavno ugotavlja, da "nesporazumov ni bilo in jih ni in upajo, da jih ne bo". Hm!

Jasno, da članstva z vsemi dolžnostmi a brez osnovne pravice na občnem zboru (četudi se te pravice ne bi nikdar poslužili) odklanjam. Sprejeti častno članstvo pri vsem tem nezaupanju bi bilo pa vredno ljubljanskega "Pavliha". Prepričan sem, da bi vsak član odbora na mojem mestu storil prav tako kot jaz. Naj mi torej nihče ne zameri! — P. Bazilij.

CANBERRA, A.C.T. — Tokrat naj bo rečeno bolj na kratko, saj bo še tako najbrž prepozno za majsko številko. (Res je prišlo poročilo dva dni prekasno. Op. ur.) Ko to pišem, pri nas že vsi spe in pomalem smrče, jaz pa bom — upam — le vztrajal do zadnje pike.

Na velikonočno nedeljo in ponedeljek smo imeli v našem slovenskem domu "Triglav" mično razstavo. Ogledovali smo si slovenska ročna dela, vezanine in pletenine. Razstavljena je bila tudi narodna noša, moška in ženska. Videli smo dalje nešteto spominčkov iz domovine: ribniško "suho robo", kropsarska dela v železu, ljubenske latvice iz pečene gline... Težko bi vse

naševal. Brez dvoma ni bilo malo dela, da so vsi ti predmeti iz raznih slovenskih domov prišli v naš skupni Dom. Na razstavi so bila dobro zastopana tudi literarna dela, ki so po vojni izšla v zamejstvu in zdomstvu, odlična razstava slik pa nas je popeljala domala v sleherni košček Slovenije. — In kdo bi si mislil: razstava je imela tudi "vinski del". Tu si videl lahko 25 različnih steklenic s slovenskimi napisi, od kraškega terana do kapljice iz ljutomerskih gor. Ni bilo treba samo gledati — gostje so tudi pokušali in ocenjevali... Stregla so dekleta v narodnih nošah.

V drugem delu Doma se je obenem razvijal film, ki ga je pred nekaj leti v domovini posnel predsednik g. Cvetko Falež. Prikazal je Slovenijo v poletju in zimi. Dobri dve uri je trajal spored, pa bi še kar gledali... Seveda je vzelo Cvetka dosti več kot dve uri, da je filme tako lepo uredil in jim napravil tudi magnetofonsko spremljavo.

Da je bil duša razstave naš podpredsednik g. Stanko Ozimič, nam ni znano. Zvesta v delu mu je bila gospa soproga, četudi po rodu ni Slovenka.

Seveda so Cvetku in Stanku stali ob strani drugi pomočniki, med katerimi je bil najvidnejši najbrž g. Mirko Penca. Kot spreten mizar je napravil prav ljubko stojala s policami za vinsko razstavo in premičen bar, pa najbrž še marsikaj. Vsem požrtvovalnim delavcem teh dveh dni v našem Domu ne najdem primernih

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,
MELBOURNE, VIC.
(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Cez dan:

72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

bised zahvale. Vsakdo, ki je za veliko noč obiskal Dom, mi bo verjetno potrdil. Dokler imamo v našem Klubu take ljudi, bo Dom zares družil, rasel na ugledu in imel tudi gmotni uspeh. Slovenska domačnost v njem pa bo nam vsem v prijetno zadoščenje daleč od domače grude. — Joža Maček.

SYDNEY, N.S.W. — Hvala za drage MISLI, ki jih sleherni mesec težko pričakujem. Preberem prav vse strani, od prve do zadnje. Zlasti sem zadovoljen, da nam nudijo kar dovolj informacij o tekočih problemih ter nam jih po domače osvetlijo. Tako marsikaj bolje razumemo in presojamo. Hvaležen sem Vam za članek majske številke — KDO NASLEDNJI? . . . Sam sem se s svojim slabim znanjem angleščine lovil po dnevnikih ter televizijskih novicah, razumel pa le napol, za kaj sploh gre. Res bi ne bilo prav, če bi MISLI o takih stvareh molčale — saj tičejo nas vseh. Prav to mi je pri listu všeč, da ne molči zaradi kake morebitne zamer ali strahu. Saj je list poleg verskega in kulturnega tudi informativni in ima svoje dolžnosti. Hvala Bogu, da živimo v svobodnem svetu — četudi zadnji čas srečujem vedno več naših ljudi, ki na to pozabljajo. Čudno oprezni so postali — v bojazni, da jim bo drugače onemogočen obisk domovine.

To o dvojnem državljanstvu mi še ni čisto jasno. Kaj ga priznavajo tudi druge države poleg Jugoslavije? Ali je naše dvojno državljanstvo res le v tem, da te lahko

domača "roka pravice" — pravično ali krivično — zapre in sodi — pravic pa iz tega dvojnega državljanstva nimaš nobenih? Moj prijatelj je doma na obisku hotel urediti nek prepis lastnine nase, pa so mu rekli, da kot avstralski državljan tega ne more storiti. Kje pa je bilo v tem primeru dvojno državljanstvo? Hvaležen bi Vam bil, če bi MISLI tudi o tem kdaj kaj napisale in razložile.

Iskrene pozdrave vsem! — Jože Meglin.

Če se bo le dalo dobiti dovolj informacij, Vam bodo MISLI tudi o tem vprašanju kdaj v bližnji bodočnosti rade ustregle. Pozdrav! — Urednik.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

BRISBANE, QLD. — Tu pri nas je že vse izgledalo, da je misel na medsebojno povezanost širala in umrla. Naše društvo PLANINKA namreč že od lanskega ponosnega občnega zbora, ko so trije vodilni možje odstopili iz odbora, nima vodstva. Tako je vse spalo do letošnjega maja, ko nas je zbudil prijazen sončni dan z lepim doživetjem za nas vse. Bilo je dne 6. maja, ko so se Slovenci v velikem številu odzvali vabilu gospe Pepce Šilec in nekaterih drugih rojakov. Udeležili so se izleta k Manchester jezeru, kjer so priredili domači piknik z razgovorom o bodočnosti obstoja našega društva. Medtem ko so se otroci igrali na gugalnici in vrtljaku ter skakali po igrišču, so odrasli sklenili, da je treba našo PLANINKO na vsak način znova poživiti. Izbrali so začasni petčlanski odbor, ki je prevzel vodstvo društva. Razgovor je pokazal, da je med tukajšnjimi rojaki še močna zavest, da je društvo potrebno. Sicer ta zavest za obstoj društva še ni dovolj; treba je tudi poprijeti z delom, ne le ostati pri lepih besedah. Sklenjeno je bilo, da se med rojaki najde osebe, ki bi bile pripravljene kandidirati v redni odbor, nato pa skliče občni zbor. Čestitke gospe Pepci in tistim, ki so organizirali izlet! Dali so nam novih pobud za nadaljevanje naše PLANINKE.

Vsem, ki se trudite pri MISLIH in vsem naročnikom moj iskren pozdrav! — **Stanko Sivec.**

REŠITEV FOTOGRAFSKE UGANKE

v prejšnji številki . . .

. . . je vzbudila še kar precej zanimanja. Objavljena fotografija je predstavljala našo najbolj poznano božjepotno cerkev Marije Pomagaj na BREZJAH na Gorenjskem. Žal je kar precej reševalcev uganke šlo samo do te ugotovitve in niso prišli v poštev za žrebanje, ker s tem še niso rešili uganke. Morali bi sliko malo bolj pogledati in dodati: brezjanska božjepotna cerkev ima v resnici kapelico s čudodelno podobo Marije Pomagaj na desni cerkvene ladje, zvonik pa je na levi. Objavljena slika cerkve je bila torej **napravljena narobe** (pri izdelavi so obrnili negativ). Pravilno sliko si lahko ogledate v tej številki na strani 152.

Uganko so prav rešili: Sestra Mirjam, Francka Anžin,

Zelite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?

CONTINENTAL

GALA

RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria
Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2
in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

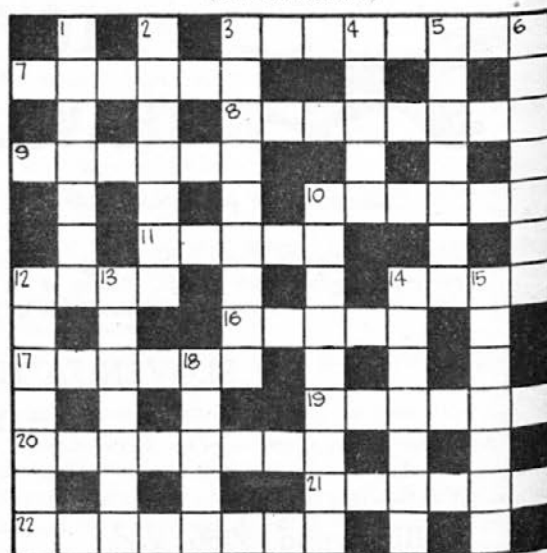
EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

Sestra Silvestra, Frančiška Gabršek, Brigita Bedernyak Zdravko Špilar, Lidija Čušin in Angelca Lilija. Žreb je določil nagrado Zdravku Špilarju.

KRIŽANKA

(Branko Žabkar)

Vodoravno: 3. vreči iz rok; 7. priprava za čiščenje; 8. oblika glagola razložiti; 9. eden zakramentov; 10. del kompas; 11. zavržen kos blaga; 12. spleteni lasje; 14. kemična radioaktivna prvina; 16. arabska država; 17. poškodba; 19. nikdar sita oseba; 20. žensko ime; 21. slovenski pisatelj; 22. ženska na prisilnem graščinskem delu.

Navpično: 1. težko dihati; 2. prstena posoda za mleko; 3. italijanski otok; 4. zunanji znak žalosti; 5. tehnični pokli; 6. turističen; 10. sadna mezza; 12. z golšo na vratu; 13. industrijsko poslopje; 14. pokončati; 15. svetniški sij; 18. druga beseda za otko pri plugu.

Rešitve pošljite najkasneje do 2. julija na uredništvo. Nagradjenca bo določil žreb.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

"Da si se ti oženil, ko si bil vedno tako boječ?"

"Da. Moja sedanja žena me je lepega dne vprašala, ali bi se hotel z njo poročiti, pa si nisel upal reči ne."

Vodnik vpraša rekrute: "Ali je kdo med vami trobentač?"

"Jaz," odgovori eden iz skupine.

"Prav! Ti nam boš napihoval nogometno žogo."

"Ti, ženkica, jetra se ti pa niso posebno posrečila."

"Kakšna jetral Saj to je vendar golaž."

"Vi, zapornik številka 532, vaša žena vas je prišla obiskat in vas čaka v govorilnici. Sedaj razumem, zakaj niste zadnjič z ostalimi ušli iz zapora . . ."

SLOVENSKE MESNICE
ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)

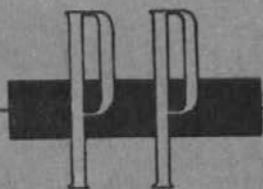
38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!

Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
ali tudi samo na eno stran
MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB
POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:
RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY	241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 750-8402
BLACKTOWN	6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
LIVERPOOL	Westfield Shoppingtown, shop No. 37, Tel. 602-2318 A.H. 32-4806

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kukrni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za Victorijo
Mrs. M. PERŠIČ
40 CROMWELL STREET,
CAULFIELD, VIC., 3162
Tel.: 53-1997

Zastopnik za N.S.W.
Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland
Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152